

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

TABOR izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 12.50, za ino-
zemstvo D 20.50, dostavljen na dom
D 14.—, na izkaznice D 12.50,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi TABORA
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslaniha plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—
ob nedeljah Din 1.50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, dno. Tele-
fon št. 24. — ŠHS političnekov
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, nedelja 6. maja 1923.

Številka: 102

Radikalci in „sporazum“.

Maribor, 4. maja.

Homogena radikalna vlada je vzbudi-
la v revizionističnem tisku veselje up, da
bo dosežen »sporazum«. Ta sporazum bo-
do izvedli radikalci. Zakaj? Ker so radi-
kalci za samoupravo in za plemensko po-
litiko, dočim so demokrati za centrali-
zem in za velesrbsko. Kako hitro se pač
pri nas pozablja dogodki! Še ni mesec
dni od tega, kar so na pr. naši klerikalni
listi bruhali ogenj in žveplo po radikal-
cih, ki so bili »velesrbski pandurji«, »ko-
rupcionisti« itd. Sedaj so mirno šli z
rupejoni preko tega, kar so pisali več kot
dve leti in so se na mokro ploščo zapisali
besede: »homogena radikalna vlada je za
sporazum«. Nič zato, da so radikalci bili
pred preobratom in celo po osvobo-
denju za velesrbsko državno koncepcijo.
Tudi to ne moti, da so zanjo še danes.
Ker čez noč bo prišlo iztreženje in spo-
razum bo tu: v Beogradu Srbija, v Za-
grebu federativna republika, v Ljubljani
avtonomija.

Sedaj je le še vprašanje, kako in ke-
daj bodo radikalci izvedli ta »sporazum«.
Ko se je svojčas predsednik demokratske
stranke g. Davidovič udeležil zagrebške-
ga kongresa, čigar osnovni program je
bil: sporazum med Srbi in Hrvati, je
radikalci tisk klical nadenj in nad nje-
rove tovariše maščevanje svetih senc
srbskih junakov, ki so padli za osvo-
bojenje in ujedinjenje. Vsem je še v do-
brem spominu, da je takrat nastala v de-
mokratski stranki težka notranja kriza,
katero so radikalci izrabili za to, da so
odpovedali koalicijo in šli v volitve po-
polnoma na lastno pest, zato pa je nji-
hova ozka partizanska politika bila kro-
nana s prečanskim separatističnim blo-
kom. Radikalci so proti g. Davidoviču in
demokratom pred volitvami agitirali
ravno s temi »sporazumi«, ki so ga ozna-
čevali kot nekako revolto proti srbstvu.
Vsaka izjava g. Davidoviča za sporazum s
Hrvati je izzvala v radikalnem tisku
največji odpor in neštevilno osebnih na-
padov.

Po 18. marcu, ko je demokratska stran-
ka izgubila baš zaradi (neoficijelne) ude-
ležbe nekaterih njenih voditeljev na za-
grebškem kongresu precej svoje formal-
ne moči, so začeli radikalci valiti vso
krivdo za »centralizem« na demokrate in
so urno odposlali svoje zastopnike ne
morda k kakemu kongresu intelektual-
cev, marveč k samemu Stjepanu Radiću,
človeku, ki za časa genovske konference
ni hotel priznati naše države in ki še dan-
es žaluje po Avstro-Ogrski ter zago-
tavlja Nemcem zvestobo do zadnjega di-
ha. Poslali so k njemu svoje zastopnike,
da se »sporazumevajo«; sklenili so celo
formalen sporazum, ki je daleko kon-
kretniji kakor je bila platonična reso-
lucija zagrebškega kongresa.

Ko so se minule dni radikalci poga-
jali z demokrati, so označevali ta spo-
razum za neoficijelen dogovor in navse-
zadnje so ga bili zafajali kakor nekoč
apostol Peter Kristusa. Zahtevali so od
demokratov formalno jamstvo, da ne bo-
do več pošiljali svojih ljudi na revizio-
nistične kongrese, t. j. da bodo vodili
strogo ustavoverno politiko. Hinarstvo
prve vrste! Glavno radikalno glasilo
»Samouprava« je dne 1. maja pogrelo te
očitke in izjavilo s podpisom g. M. S.
Jovanoviča, da je koalicija z demokrati
nemogoča zaradi Davidoviča, ki je na-
sprotnik vidovdanske ustave (dočim
»... program radikala počiva na baza-
ma Vidovdanskog Ustava«) in ki ima
v demokratski stranki svojo revizio-
nistično skupino. Ali ne obstoji v radikal-
ni stranki revizionistična skupina? Ali
je dobil nezaupnico g. Pašić, ki je poslal
v imenu radikalne stranke poslane

Radić zaupa radikalcem.

Dr. Korošec — knir med Beogradom in Radićem. — Nadaljni pogajanja. —
Radić hoče izsiliti sporazum. — Radić žvižga — dr. Korošec pleše.

Beograd, 5. maja. (Izv.) »Tribuna«
prinaša poročilo svojega dopisnika iz
Zagreba, ki je govoril z Radićem. Radić
je med drugim izjavil, da je zadovoljen
z rešitvijo krize, ker pomenja ta rešitev
zmago zmernejše struje v Beogradu. Ča-
sopisne vesti o sporazumu z radikalcem ni-
so točne. Mi še vedno pričakujemo, da se
določi rok za pogajanja. Kedaj in kje se
bodo vršila ta pogajanja, danes še ne
morem reči. Če radikalci hočejo spo-
razum z nami, je dobro, če pa ne, bomo pa
uporabljali še druga sredstva, da to do-
sežemo. V zalogi imamo še dovolj učin-
kovitih sredstev. O naših pogojih se ne
da veliko razpravljati. Sporočili smo jih
radikalcem in so jim že dobro znani. —
Radikalci jih morejo samo sprejeti ali
odkloniti. Vse je odvisno od njih. Mi
smo pripravljeni na vse. Če jim je res kaj
ležeče na sporazumu z nami, bodo pogo-
je brez obotavljanja sprejeli. Če pa ne,
tudi prav. Za nas je vse eno: mir ali ne-
izprosni boj. Jaz osebno sem prepričan,
da mora priti do sporazuma, tudi če ta
Pašiću ni všeč, toda prišli bodo drugi, ki

ga bodo k temu prisilili. Od nas je po-
oblaščen dr. Korošec, da vodi v Beogra-
du pogajanja. Drugih delegatov ne bo-
mo pošiljali. Dr. Korošec ima vsa po-
oblastila in žujim se lahko pogaja vsak,
ki to hoče.

Beograd, 5. maja. (Izv.) Beograjske
»Novosti« poročajo: V radikalnih krogih
je opažati vedno večjo pripravljenost za
pogajanja z Radićem. Oficijelni radikal-
ni krogi tokrat zahtevajo, naj predloži
Radić svoje konkretne zahteve, da jih
zamore radikalni klub proučiti in zav-
zeti svoje stališče. Na drugi strani pa se
govori, da bi radikalci takoj prekinili
vsa pogajanja, če bi Radić v svojih de-
finitivnih predlogih in zahtevah ogrožal
narodno jedinstvo.

Beograd, 5. maja. (Izv.) Dr. Koro-
šec je odpotoval v Zagreb, da poroča
Radiću o politični situaciji v Beogradu
ter o izglelih na sporazum. Radić mu bo
dal nove instrukcije za nadaljno taktiko
v narodni skupščini. Kakor se doznava
iz poučenih krogov, je Radić z dr. Koro-
šcem zelo zadovoljen.

Pred oficijelnim odgovorom na nemško ponudbo.

Pariz, 4. maja. Iz dosedanjih razgo-
vorov med Parizom in Bruseljem je po-
vzeto, da Belgija popolnoma odobrava
Poincaréjev odgovor. Belgijski ministri
bi celo bili za ostrejšo argumentacijo
francoskega stališča. Ministrski predse-
dnik Poincaré je z ozirom na to dodal od-
govoru še opazke belgijske vlade.

London, 4. maja. Vesti, da je anglo-
ška vlada rezervirana z ozirom na nem-
ško ponudbo, so neresnične. Vlada bo
nato proučila skupno s francoskim odgo-
vorom in nato odgovorila, vendar pa
sporazumno zavezniški. Poroča se tudi,
da bi Anglija bila za skupen odgovor
antante.

Madžari iščejo mednarodno posojilo.

Pariz, 4. maja. Tukaj se mudi mad-
žarski ministrski predsednik grof Beth-
len, ki se trudi, da bi dobil mednarodno
posojilo za finančno in gospodarsko ob-
novo Madžarske. Včeraj je referiral pred
reparacijsko komisijo o finančnem polo-
žaju Madžarske in dokazal, da je izboljš-
anje položaja brez izdatne zunanje po-
moči izključeno. Madžarska je voljna
sprejeti vse pogoje, ki jih zahteva fi-
nančni komite Zveze narodov, samo da
dobi posojilo z daljšim amortizacijskim
rokom.

Odpust železničarjev v Italiji.

Rim, 4. maja. (Izv.) »Tribuna« poroča,
da je bilo od oktobra meseca lanskega
leta do konca aprila odpuščenih oziroma
vpokojenih 17.000 železničarjev. Do kon-
ca letošnjega leta bo odpuščenih oziroma
vpokojenih nadaljnjih 30 tisoč. Istočasno
bo izvedena tudi radukcija mezd.

Kruppov proces.

Werden, 4. maja. Pred tukajšnjim
vojnim sodiščem je pričel danes proces
proti nemškemu tovarnarju Kruppju, ki
je obtožen komplotov in mahinacij zo-
per varnost francoskih čet ter kršitve
izdanih naredb in motenja javnega reda.
Razen treh nemških zagovornikov ga za-
govarja tudi še ženevski odvetnik Mo-
riaud. Po zaslišanju obtoženca ter soob-
toženih treh ravnateljstev Kruppovih pod-
jetij je bila razprava zaključena ter se
nadaljuje jutri.

Vlada in italijanski delavci.

Rim, 5. maja. (Izv.) Rimska vlada je
zagrozila vsem delavcem, ki so proslavili
1. maj z denarnimi globami. V znak
protesta proti temu so delavci v elektri-
čni centrali milanske železnice stopili v
stavko. Ravnateljstvo je delavnico in
centralo kratkoma zaprlo ter ustavilo
vsak promet. Delavci so vsi odpuščeni.

Likvidacija češkoslovaško-madžarskega obmejnega spora.

Budimpešta, 4. maja. Madžarski
korespondenčni urad poroča, da je me-
šana komisija za preiskavo češkoslov-
madžarskega obmejnega spora predložila
svoje akte madžarskemu zunanjemu
ministru. Po tem poročilu se kaže ni mo-
glo ugotoviti, da bi Madžarska prekršila
mednarodnopravne in pogodbene dolo-
be glede državne meje. (Treba je poča-
kati, da slišimo tudi češkoslov. izjavo. —
Op. ured.).

Podpis jugoslovensko-grških konvencij.

Beograd, 5. maja. (Izv.) »Politika«
poroča iz Aten: Grški zunanji minister
Aleksandris in naš pooblaščen minister
in poslanik v Atenah sta včeraj podpisa-
la konvencijo glede proste cone v solun-
ski luki.

Nov bolgarski poslanik v Pragi.

Sofija, 5. maja. (Izv.) Bivši notra-
nji minister v Stambulskijevem kabine-
tu Rajko Daskalov je imenovan za izred-
nega poslanika bolgarske vlade v Pragi.
Daskalov odpotuje te dni na svoje novo
službeno mesto.

Mednarodni ženski kongres v Rimu.

Rim, 3. maja. (Izv.) Tukaj je bil danes
otvorjen mednarodni ženski kongres. —
Posvetovanja so s pričela danes popold-
ne. Najprej se je razpravljalo o pom-
ni družine z ozirom na vzgojo. Jutri se
vrši razprava o odgovornosti staršev
ter o izobrazbi otrok. Kongresa, katere-
mu predseduje grofica Spalletti, se je
udeležilo nad dva tisoč žen iz 16 držav.

BORZA.

Curit, 5. maja. (Izv.) Sklepní tečaj.
Pariz 37.05, Beograd 5.825, London 25.64,
Berlin 0.0165, Praga 15.45, Milan 27.05,
New York 553.75, Dunaj 0.0078, žig. krone
0.007844 Budimpešta 0.1075, Varšava
0.0115, Sofija 4.20, Bukarešta 1.

poslance v Zagreb in ki se še vedno po-
gaja z Radićem, Korošcem in Spaho?

Sedaj po sestavi homogen: radikalne
vlade je jasno, da bodeta radikalce pod-
pirali Koroščeva in Spahova skupina,
da bodo torej radikalci vladali spora-
zumno z načelnimi nasprotniki vidovdan-
ske ustave. Kako more normalno mi-
sleč človek odobriti to radikalno takti-
ko? G. Davidoviča napadajo, ker je pla-
tonično manifestiral za rešitv: srbsko-
hrvatskega spora, sami pa kujejo di-
rektne politične zveze z izrazito separa-
tističnimi skupinami?

Za nas ni nobenega dvoma, da bodo
klerikalci in drugi tihi zavezniški g. Pa-
šića že kmalu ponavljali Prešernovd
»Moj up je šel po vodi...« Ali jim mo-
rejo dati radikalci resno garancijo za
sporazum? Radikalci vidijo v vsem tem
le strankarsko vprašanje, pa se ategue
zgoditi, da se bo g. Korošec lovil za dolgi
nos, dočim bo g. Radić lepo navil repu-
blikansko lajno in ob prihodnjih volitvah
pobasal še mandate vernega slovenskega
ljudstva. Seveda, to ni naša skrb. Gotovo
pa je, da sporazuma ne bo, ker ga tudi
radikalci nočejo. In če bi se vendarle iz-
vršil »sporazum«, tedaj ga bodo radikalci
diktirali, kakor se jim bo zljubilo. Vse
to prekljanje pa bo zavleklo razvoj na-
šega gospodarskega življenja in posuni-
lo državno konsolidacijo v negotovo bo-
dočnost. Kajti če bi radikalcem resno
bilo do sporazuma, bi tudi Vidovdanska
ustava izgledala drugače. Nedvomno je
sporazum lepa beseda, ali lepih besed je
pri nas toliko kot preveč. Kdor jim ho-
če verjeti, blagor mu — a nebeskega kra-
ljestva vseeno ne bo videl.

H krizi napredne misli v Sloveniji.

(Dopis z dežele.)

Po zadnjih za naprednjake poraznih
volitvah v Sloveniji sem mnogo raz-
mišljal o vzrokih poraza. In vedno zo-
pet moram priti do zaključka: 1. kleri-
kalna demagogija z vsemi mogočimi ble-
stečimi obljubami avtonomije itd., 2. pre-
mala odporna oziroma agitacijska sila
inteligence, 3. razcepljenost naprednja-
kov na 5 različnih front.

In tu se moramo nehoti takoj usta-
viti pri razmišljanju o tem, kje tiče vzro-
ki za tako nesrečno razcepljenost in
razdrapanost v naprednih vrstah. Zdi se
mi, da v nadprodukciji političarjev, ki
hočejo biti vsi na vodilnih, odločilnih
mestih, ter profitorsko pojmovanje po-
litike s strani precejšnjega dela teh pre-
številnih političarjev (naj so to potem v
resnici ali pa si to le domišljajo).

Predno preidemo na podrobnejše raz-
mišljanje o teh političarjih, je potreb-
no, da se ozremo v nasproten tabor, v
tabor onih, ki so dne 18. marca odnesli
absolutno zmago, v tabor naših kleri-
kalcev. Klerikalna stranka nima prav nič
boljšega programa nego ga imajo na-
predne stranke — v bistvu je ta program
slabsi in za ljudstvo v gotovih ozirih
celo škodljiv — in vendar je ta program
zmagal! Da ni zmagal radi svoje no-
tranje sile, če je slabši, je jasno. Zmagal
je le radi enotnosti klerikalnih političar-
jev, ki pa so enotni tudi samo radi tega,
ker jih je malo in pridejo vsi do izraza.
Klerikalna stranka ima izmed vseh slo-
venskih strank v svojih vrstah najmanj
inteligence, posebno pa take, ki bi bila
političarska. In to je njen glavni blago-
slov, kateremu se ima zahvaliti za svojo
zmago. Klerikalci imajo morda celo še
premalo političarske inteligence v pri-
meri s številom raznih poslanskih, na-
čelnih in drugih podobnih mest, kate-
ra so jim na razpolago. Oni bi spravili
pod stroho lahko še več inteligentnih po-
litičarjev, preživljali bi s svojimi pri-
staži lahko še mnogo več odvetnikov,

zdravnikov in drugih, kakor jih imajo. Zato v vrstah njihovih inteligentnih političarjev ni medsebojne konkurence in izpodrivanja in ker ni tega, tudi ni sporov in ker ni sporov, je stranka tudi enotna, ker pa je enotna, je tudi zmogovita.

Po tem dejanskem stanju pri klerikalcih je jasno, zakaj je napredni del našega naroda razbit na toliko strank in zakaj te stranke ne uspevajo. Bivša enotna napredna stranka, naša narodna stranka za Štajersko, ni imela toliko poslanskih, načelnih in drugih podobnih mest na razpolago, da bi bila lahko zadovoljila častihlepnost ali vsaj ambicioznost mnogih naprednih političarjev. In tako so prešli ti ljudje na snovanje novih naprednih strank, razbili so enotno napredno stranko, ker se je le na ta način moglo povečati število poslanskih, predsedniških in drugih mest. Idejne in taktične difference so igrale pri tej delitvi le podrejeno vlogo. A tudi v te nove skupine je prešel bacil bolezni iz materinega telesa.

Vse to pa je rodilo uskočstvo, izpremljanje strankarske pripadnosti. Naprednih strank ni delila in jih tudi še danes ne deli ideja, ampak samoljubje nekaterih ljudi, ki so si ustvarili nove stranke pod zvenečimi gesli razrednega boja. Pri teh ljudeh prehod iz ene stranke v drugo ne zahteva notranjih duševnih bojov ali prerojenja in ne zdi se jim nič neznačajnega, če so magari vsako leto v kaki drugi stranki.

Inteligenten, ambiciozen političar, ki v svoji stranki ni našel čar, ki v svoji stranki ni našel mesta, kakoršnega si je želel, je prestopil v drugo stranko in poizkusil tam svojo srečo, če mu tudi tam ni uspelo, je prestopil v tretjo itd. Take slučaje bi lahko navedli imenoma, tega pa ni treba, ker itak vsak pozna tega ali onega naprednjaka, ki je tekom zadnjih treh, štirih let že dvakrat, trikrat ali celo večkrat menjal svojo strankarsko barvo. Lep primer za to nam nudi ravno te dni ustanavljanje radikalne stranke v Sloveniji. K njej pristopajo vsi oni inteligentni-političarji, ki so obleteli že skoro vse ostale napredne stranke, pa niso nikjer mogli v ospredje. Prvih, ki so zlezli v to stranko, ki ni bila pri nas prav nič potrebna — kakor tudi ni potrebnih veliko drugih — in ki ravno tako ne bo uspela, so res prišli do zaželjenega cilja; ker pa derejo za njimi tudi še drugi »lovci«, bo — če že ni — število razpoložljivih mest kmalu oddano in nastal bo isti proces kakor v ostalih strankah, proces, ki bo tudi to stranko pri nas upropastil. Že imena ljudi, ki stopajo v njene vrste, nam garantirajo, da se bo prorokovanje uresničilo.

Kako odpomoči temu. Kako se rešiti te strašne usode, katera visi nad naprednimi strankami? Jaz za enkrat samo pravim: manj samoljubja, več idealizma in več resne volje za stvarno delo!

Gabriele D' Annunzio:

Sejalec.

(Fragment.) — (Prevel — ro —)

Federico se je ustavil in kažoč na sejalec vzkliknil: Poglej to postavo! Visokost moža ima, in vendar se zdi orjaska.

Ustavila sva se za drevesom ob robu njive in ga gledala. Vtopljen v svoje delo, naju še ni opazil.

Hodil je v ravni črti z umerjeno hitrostjo po njivi. Glavo mu je pokrivala čepica iz zelene in črne volne z dvema koncem ob straneh, ki sta mu po stari frigijski poši padala mimo ušes. Od vratu mu je visela na usnjenem traku vrečica polna žita in mu zakrivala pas. Z levico je držal vrečico odprto, z desnico je jemal semena in jih raztresal. Kretanje so mu bile široke in umne, v enakomernem ritmu.

Zrnje, skrivajoče se pred pestjo, se je zasvetilo zdaj pa zdaj v zraku kakor zlate iskre in enakomerno razpršeno je padalo na vlažne brazde. Sejalec je hodil počasi, vdirajoč svoje gole noge v vdajajočo se zemljo in dvignil glavo v sveti luči. Ta kretanja je bila široka, ponosna, umna, vsa njegova oseba je bila preprosta, a sveta in veličastna.

Stopila sva na njivo.

— Zdravo, Giovanni! — je pozdravil Federico, idoč starcu naproti. — Blagoslovjeno bodi tvoje seme, blagoslovljen tvoj bodoči kruh!

Politične vesti.

* Radikalna »trdna« straža ob državni meji. V sedanjih razdrapanih časih ostudnih strankarskih in sploh političnih bojov smo vajeni raznih ironij, vendar pa nas je zadnja vest ljubljanskih radikalnih »Jutranjih novosti« iz Gornje Radgone presenetila, ker prekaša po svoji ironični gorostasnosti vse dosedanje. V Gornji Radgoni se je te dni vršil sestanek radikalnih zaupnikov, na katerem se je izvolil tudi nekak srezki odbor, ki naj bi bil po trditvi »Jutranjih novosti« trdna narodna in državna straža ob naši severni meji. V tem odboru pa se nahaja, čujte in strmite, tudi dr. Potzinger, apaški župnik, ki je vsej naši javnosti znan kot najhujši nemški kričar, ki stoji v stalnih stikih z Nemci onkraj državne meje in ki je vodil vso znano divjo propagando za priključitev Apač Avstriji. In ta mož naj bo naša obmejna »narodna in državna straža«. Žalostna nam majka, če bodo taki ljudje in odbori, v katerih se nahajajo, štiti našo državno in narodno mejo. Kakor da bi postavili lisico zajcu za čuvarja! To je višek ironije, toda žalostne, prežalostne ironije. Ali radikalne stranke res ni prav nič sram, da voli v svoje odbore take ljudi? Daleč smo prišli že v naši državi.

* Poincaré o Radičevih neumnostih. Poročali smo, da je Radič na svoji skupščini 15. aprila v nebo povzdigoval Nemce in Ruse in psoval Francoze. Predsednik francoske vlade g. Poincaré je z ozirom na Radičeve besede izjavil dopisniku beograjske »Politike« sledeče: »Francosko mnenje ne polaga važnosti na izjave, s katerimi Radič radi našega pohoda v Poruhrje stavlja nam nasproti Nemce in Ruse kot edino modre narode. Izjave g. Radiča gotovo ne morejo odgovarjati mišljenju Hrvatov napram narodu, o katerem vedo, da je z uspehom svojega orožja pripomogel k oživitvenju njihovega narodnega ideala. Tvorci teh izjav je edini zanje odgovoren. Manifestacije g. Radiča bodo razradostile edino neprijatelje države SHS, ne bodo pa zrušile zaupanja francoskega naroda v bodočnost lojalnega in hrabrega zaveznika.« Z Radičem so torej zadovoljni edino Lahi. Že vedo zakaj.

* Italijanski glasovi o nemški reparacijski noti. O nemški reparacijski noti prinašajo italijanski listi obširne komentarje. »Giornale d' Italia« piše, da so garancije, ki jih ponuja Nemčija, zelo zadovoljive. »Nouva pace« svari Francijo pred odklonitvijo skupnega posvetovanja vseh zaveznikov ter opozarja na odnose z Angoro ter na separatne mirovne pogodbe s Turčijo. Enako bi se znalo pripetiti tudi z Nemčijo. Francoska nepopustljivost bi nedvomno povzročila razpad velike antante, to je nevarnost, ki je vredna vsega uvaževanja.

— Zdravo! — sem ponovil. Starec je pustil delo in se odkril. — Pokrij se Giovanni, če nočeš, da se odkrijeva — je rekel Federico. Starec se je pokrnil v zadregi, skoro boječe, smehljajoč se. Ponižno je vprašal:

— Čemu tolika čast?

Odgovoril sem z glasom, ki sem ga s silo umirjeval: — Prišel sem, da te poprosim, da mi držiš pri krstu sinka.

Starec me je presenečen pogledal, potem je pogledal brata. Bil je v vedno večji zadregi. Zašepetal je:

— Meni tolika čast?

— Kaj mi odgovoriš?

— Tvoj sluga sem. Povrni ti Bog to čast, ki mi jo hočeš dati danes in hvala naj mu bo za to srečo, ki jo deli moji starosti. Vsi nebeški blagoslovi naj padajo na tvoje glavo sinka!

— Hvala, Giovanni!

Dal sem mu roko, in videl sem, da so se mu ovlažile mehkebe te globoke, žalostne oči.

Starec me je vprašal:

— Kako ga imenuješ?

— Raimondo.

— Kakor tvoj oče, blagega spomina. To je bil mož! In vidva sta mu enaka.

Brat ga je vprašal:

— Seješ sam?

— Sam. Jaz ga sejem in pokrijem.

Pokazal je na brano in dvobob, svetlikajoča se na rjavi zemlji. Naokrog so ležala semena, ki so ostala še nezakrita, vori bodoči sadovi.

Dnevna kronika.

— Demokrate smo pri volitvah ubili, kričita »Straža« in »Slov. Gospodara«. In vendar zopet in zopet poratita najmanj 1/2 svojega papirja za ponovno ubijanje demokratov. Kaka je to logika?!

— Imenovanje. Za šefa antituberkuloznega dispanzerja v Celju je imenovan g. dr. Jos. Drobnič, ki je bil poprej šef-zdravnik v zdravilišču Topolišica.

— Imenovanje novih prisednikov. Za prisednika gerentskega sosveta okrajnega zastopa na Vranskem je imenovan g. Hinko Lenasi v Rakovljah, za prisednika okrajnega zastopa v Marenbergu pa g. Ivan Bonač, davčni upravitelj v Marenbergu.

— Umrli slovenski pesnik. V Vipavi je 30. aprila umrl trgovec, posestnik in slovenski pesnik Franc Radoslav Silvester. Blag mu spomin!

— Avto-promet Maribor - Sv. Lenart. V svrhu zboljšanja poštne zveze ter prometnih razmer dogovorila se je avto-družba pri Sv. Lenartu z mlekarjo tvrdke Bernhard v Mariboru tako, da bode tovorni avto te tvrdke, ki vozi v letnem času mleko iz Sv. Lenarta v Maribor prevažal tudi dnevno navadno pošto ter sprejemal tudi potnike po dopustnosti prostora, če isti to želijo. Vendar se zgodi to vprašanje le na lastno odgovornost dotičnih oseb, kar se bode vsakemu potniku posebej predložilo. Tovorni voz bo prihajal dnevno ob 6. uri zjutraj k kolodvorski pošti v Maribor ter odhajal od Sv. Lenarta ob 8. uri in 30 min. Avto družbe pa bode vozil kakor dosedaj vsak ponedeljek, sredo in soboto. V istih dnevih ne bode sprejemal tovorni voz iz Sv. Lenarta v Maribor nikakoršnih potnikov.

— Obisk vojaških grobov v Judenburgu. Ker se izvrši prevoz judenburških žrtev že v sredi tega meseca, je poslal odbor dva odposlanca v Judenburg, da uredita vse potrebno s tamošnjimi oblastmi glede izkopa in prevoza. Odposlanca sta bila sprejeta na kolodvoru v Judenburgu od zastopnikov slovenske kolonije. Znano je namreč, da biva še vedno okrog tisoč slovenskih delavcev v raznih podjetjih in rudokopih v okolščini Judenburga. Ta kolonija se je od početka akcije zanimala za prenos ustrlejenih žrtev v domovino in je radi tega osnovala poseben pododbor, v katerem zastopa Judenburški občino tamošnji župan. V osebnem razgovoru s domačini se je pokazalo, da je judenburško prebivalstvo še vedno naklonjeno bivšemu slov. 17. pp. in ga ima v najlepšem spominu. Videlo se je pa to tudi na pokopališču samem. Grobovi v Judenburgu zamrlih in tankaj pokopanih »Janezov« so brez izjeme skrbno negovani, vsak ima nagrobni križ z imenom in podatki o smrti pokopanega. Na praznik vseh svetnikov so — po izvešju naših tamošnjih rojakov

Brat mu reče:

— Le nadaljuj. Pustiva te pri tvojem delu. Jutri zjutraj prideš v Badiolo. Zbogom, Giovanni! Blagoslovljeno bodi tvoje sejanje.

Oba sva mu stisnila one neutrudne roke, ki jih je posvetilo seme, ki so ga raztresale, dobro, ki so jo razdale. Starec je hotel naju že spremiti k izhodu, pa se je ustavil oklevajoč.

— Nekaj vaju prosim.

— Govori, Giovanni.

Odpri je vrečico, ki mu je visela od vratu.

— Vzemita pest zrnja in vrzita ga po moji njivi.

Jaz sem segel prvi z roko v koruzo, zagrabil kolikor sem je mogel in jo raztresel. Brat me je posnemal.

To vama rečem: — je pristavil z ginenim glasom Giovanni di Scordio, zroč na posejano zemljo. — Dal Bog, da bi bil tvoj Raimondo tako dober, kakor bo kruh, ki zraste iz teh semen. Amen.

—□—

Dve črtici.

Smrt.

Med molkom Neba in Zemlje se ogorčeno prepirajo modrijani: »Kaj je materija?« in »Kaj je duh?«

A Smrt sedi na pokopališču in odločno odgovarja: »Materija je testó, duh je kvas, vi ste kruh a jaz sem rosti!«

— vsi ti grobovi okrašeni in razsvetljeni. Posebna pažnja pa se posveča našim žrtvam — po prekem sodu ustreljenih vojakov — in so ti grobovi vsi v cvetju zasuti. Tudi v tem so Judenburžani pokazali svojo veliko človekoljubnost in počestčenje do ustreljenih, da so jih že pokopane prenesli na svoje cerkveno pokopališče. Čast in hvala jim! To bodi v tolažbo vsem onim prizadetim rodbinam, kojih svoji počivajo v tej zemlji. Ob tej priliki naj se zahvalimo g. županu Kleindienstu za veliko skrb, kakor tudi g. podžupanu Stoll-u in ob. svet. Aich-u za prijazno pomoč in podporo našim odposlancema, posebno pa pododboru slovenskih delavcev. V splošnem se je opazilo, da skrbne občine na Gor. Štajerskem za vojaške grobove in jim postavljajo razven tega tudi skupne spomenike. Naš odbor je istotako postavil na tukajšnjem pokopališču skupen spomenik vojakom, ki so prelili kri in dali življenje za osvoboditev svoje domovine. Odkritje tega spomenika se bo vršilo o priliki pogreba judenburških žrtev.

— Prepovedan list. Ministrstvo notranjih zadev je prepovedalo razširjenje lista »Posljedne Novosti«, ki izhaja v Parizu pod uredništvom ruskega profesorja Miljukova, ker piše proti interesom naše države.

— Naša konvencija za solunsko loko. Iz Aten poročajo, da sta dne 3. tm. grški minister za zunanje zadeve g. Aleksandris in naš atenski poslanik g. Baluzović podpisala konvencijo o svobodni solunskem pristanišču.

— Razvije prapora Blejske Orjune. Blejska Orjuna priredi v četrtek 10. tm. na Bledu o priliki razvija svojega prapora veliko veselico s sledečimi dnevnimi redom: Ob 10. uri sprejem gostov na kolodvoru ter počit pred Zdraviliščem. Ob 11. uri slavnosten govor. Ob pol 12. uri razvije prapora. Ob 14. uri kosilo. Po kosilu izlet v skupinah na grad, na jezero, eventualno tudi v Vintgar itd. Ob 20. uri zvečer skupen zabavni večer v Zdraviliškem domu. Slavnosti se udeležijo gorenjske Orjune in zastopniki iz raznih drugih krajev. Zastopstvo pošlje tudi Maribor.

— Odmevi prvega maja. Prvi maj se po nekod tudi na deželi proslavlja, navadno z brezdcljem in pijančevanjem. V Selnici ob Dravi so si kmečki fantje kratili čas z raznimi šalami ter med drugimi za stavo dvigali težek kos hloda. Fantom se je pridružil tudi 42letni posestnik Julij Serbec iz Janžvega vrha. Pri dviganju hloda pa je imel smolo. Hlod mu je padel na desno nogo ter mu je pod koleno prelomil. Šele čez tri dni so ga prepeljali v bolnico.

— Podraženje kruha na Dunaju. Vrhši že nekaj mesecev sem redno vsak teden. Zadnje nedeljo se je podražil za 60 kron, s 6. majem pa zopet za 10 K ter stane kolač 6880 kron. Srečna Avstrija!

Kdo je gospodar gostije?

Na prsih konjskega trupla sedi orol in je. Na prsih orla stoji čas in je. Na prsih časa stoji večnost in je.

Tisoči in tisoči gledalcev — vsak s svojim orlom na prsih — gledajo in vidijo le prvi del slike, komaj deset izmed tisoč ljudi vidi tudi drugi del in komaj eden od desetih vidi tretji del. Med tisoči »aha« in »ajo« je tolažljivo slišati najredkejši vzklik da »novidec«. Glejte, nad večnostjo je gospodar gostije! Dr. Nikolaj Velimirović v knjigi »Misti o dobru i zlu« 1923.

—□—

Slovanska nesloga.

V založbi revije »Nové Čechy« je izšla študija londonskega slavista Čeha dr. O. Vočadlo o vzrokih slovanske separatizma. Prinašamo nekoliko uvaževanja vrednih misli iz te zanimive knjige. Slovanski separatizem se pojavlja v dveh smereh: v centrifugalnih političnih težnjah in v nastajanju novih knjižnih jezikov. To posebnost je opazil pri Slovanih že Jan Kollár in jo je označil z izrazom »Minderwertigkeit der Slavene«. Njegov ideal so bili širje slovanski knjižni jeziki, k večjemu še trije — do čim jih je danes skotaj enkrat toliko. V Franciji, Angliji, Nemčiji in Italiji so se zedinili zelo različni narodi in plemena v enoten knjižni jezik, dočim je pri Slovanih jezik zgolj sredstvo za napačno cepljenje in razdruževanje.

— Veselica požarne brambe v Hočah. Danes v nedeljo 6. tm. ob 15. uri se vrši v Hočah vrtna veselica tamkajšnje požarne brambe. Postavljen je tudi mlaaj. Veselica, katere čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilnih potrebščin, se vrši v gostilni Frančeš. Mariborčani, napravite izlet v Hoče!

— Poitalijančevanje naših krajevnih imen v Primorju. Italijanski uradni list (Gazzetta ufficiale) prinaša v svoji 99. številki z dne 27. pr. m. kraljevi odlok o novem zaznamovanju naših primorskih krajev. Odloku so priložena tudi nova imena krajev, katera se bodo edina smela rabiti pri javnih in uradnih listih, v šoli itd. Ne glede na to, da je s tem storjeno nad našimi tisočletnimi slovenskimi kraji nečuvno zgodovinsko nasilje, so tudi nova imena sama na sebi gorostasna oslarija. Gospodje, ki so ta imena ustvarjali, sploh niso razumeli notranjega pomena govorih krajevnih imen, zato so pa tudi nastale spake kakor: Dolina — San Dorlgo della Vata, Veliki Repen — Rupin grande, Štjak — San Giacomo in Colle, Nabrežina — Aurisina, Gorenje Vrme — Auremio di sopra, Britof — Cave Auremiane, Legje — Longo, Notje — Ostia, Vipava — Vippacco, Slap — Slapa itd. itd. Teh novih tako imenitno prirojenih imen si naše ljudstvo, ki po ogromni večini ne zna italijansko, itak nikoli ne bo zapomnilo, ono bo rabilo v življenju tudi še nadalje stara, draga zgodovinska imena, katerih nobena sila ne bo nikoli zatrla, še najmanj pa kak italijanski uradni dekret. Končno pa narodnostni značaj kake pokrajine ne zavisi od uradnih krajevnih imen, ampak od ljudstva, ki tam prebiva. Naše Primorje bo slovensko, ker prebivajo tam kompaktno sinovi slovenskega naroda, četudi Italijani preplešajo vse kraške skale s svojimi narodnimi in državnimi barvami. S takim početjem imajo Italijani za norec sami sebe. Tudi Nemci so nekoč v pokojni Avstriji popačili naša lepa starodavna slovenska krajevna imena, toda kraji sami kot tak so ostali kljub temu slovenski. Istotako pa, kakor je prišel l. 1918. dan ko je osvobodjenje pometalo v večno pozabljenje vse nemške spakendranke naših lepih krajevnih imen, bo prišel tudi dan, ko bodo naši Primorci vrgli v svobodno Jadransko morje uradni seznam italijanskih spak. Živa nacionalna sila ne prenese trajno nastilja, prej ali slej ga premaga in zatira. Tako je bilo vedno v zgodovini in tako bo tudi v bodoče.

— Sto let Postojnske jame. Ob binkoštih pred 100 leti se je nekaterim pogumnim raziskovalcem podzemskih tajnosti v Postojnski jami posrečilo, prodreti onkraj »Velikega doma« v velike zemeljske prostore, ki sežejo nad 20 km na vse strani. Vedno novi čudeži so se razkrivali tekom stoletja. Žal, da so nam ta biser ugrabili Lahji, ki pripravljajo za letošnje binkošti veliko podzemsko slavoje.

Knjižni jezik ustvarjajo veliki geniji (Dante, Chaucer, Luther, Hus), ne pa diletantje ali lingvisti. Pisatelj opozarja, kako je nastal slovaški knjižni jezik. Francoz A. Meillet misli, da bi se Slovaki prav lahko posluževali češkega jezika, ne da bi pri tem kaj trpela njihova kulturna individualnost. On se ne ogreva za ukrajinske šizmatike in tudi ne za slovenščino. Angleški opazovalec na pr. ne more razumeti, zakaj imajo Slovaki poseben knjižni jezik, če razumejo češčino. Ne le škotska, tudi nekatera južno-angleška narečja se tako razlikujejo od knjižne angleščine, da jih v Londonu vzgojeni Angleži ne razume in vendar velja tudi zanje enoten knjižni jezik.

Slični primer nude Nemci. »Plattdeutsch«, ki se govori v severni Nemčiji, je gotovo tako blizu gornjenemškemu narečju kakor maloruski jezik velikoruskemu in vendar niso uspeli poskusiti, da bi se ustvarila dva nemška knjižna jezika. V severni Italiji govore tako, da jih južni Italijani ne razumejo, toda knjižni jezik je isti, dasi izhajajo knjige v beneškem in sicilskem narečju, kakor ima tudi Francija svojega Mistrala.

Ne da se tajiti, da razvoj vodi k združevanju, ne pa k cepljenju. Povratek k provincializmu je korak nazaj. Med Slovani je malo ljudi, ki bi si bili popolnoma na jasnem, kakšna posebnost je slovaški partikularizem v očeh zahodnega Evropejca. Če Angleži sliši, da ima 150.000 Lužiških Srbov dva knjižna jezika in da je malo manjkalo, pa bi

— Proslava poljskega narodnega praznika dne 3. maja se je vršila na zelo slovesen način. Dne 3. maja leta 1791 je bila sprejeta poljska ustava. V prisotnosti francoskega maršala Focha je bil tega dne odkrit v Varšavi spomenik Poniatowskemu.

— Olajšave alkoholne prepovedi v Ameriki. Kakor poročajo vesti iz Washingtona, stopijo s 15. julijem v veljavo novi predpisi glede alkoholne prepovedi, ki pomenijo znatno olajšavo dosedanjih določb, v nekaterih ozirih pa še ostrejši boj alkohololu. Tako se bo med drugim kontrola nad uvozom alkoholnih pijač še poostрила.

— Čudež na Slovaškem. Pravoverni »Slovake« poroča, da je kip Marije v cerkvi v Tirnovem na Slovaškem začel pretakati solze, ko je pred njim molila neka pobožna kmetica. Pobožni patri soto vest hitro razširili po vsej deželi ter vabili ljudstvo, naj poroma k temu čudodelnemu kipu. Pater Hlinka, voditelj slovaških separatistov, je hitro pogodil vzrok Marijine žalosti. Povedal je vsem svojim vernikom, da joca Marija radi trpljenja, ki ga mora prenašati Slovaška pod češkoslovaško republiko. Morda bo sta tudi Radič in Korošec kmalu odkrila kje v Sloveniji ali na Hrvaškem kako vodiško Johance, ki bo pretakala solze radi trpljenja slovenskih in hrvaških separatistov...

— Velika železniška nesreča v Ameriki. Pri Woodsidu (Utah) se je minule dni pripetila velika železniška nesreča. Vsled deževja se je sesul del hriba na progo ter jo skoraj popolnoma razdril, vsled česar se je v noči od 2. na 3. tm. ponesrečil osebni vlak. Več vozov z lokomotivo vred je skočilo iz tira ter padlo pod nasip. Strojevodja, kurjač in dvajset potnikov je ostalo na mestu mrtvih, nad 50 potnikov pa je, večinoma težko ranjenih.

— Češkoslovaški minister prosvete zbolel. Češkoslovaški minister prosvete Bechyně je težko zbolel. Med delom v svojem kabinetu je nenadoma začel bruhati kri ter se onesvestil. — Poklicani zdravnik je odredil najstrožji mir. Minister mora dalje časa ostati v postelji.

— Volilna pravica državnih uradnikov v Italiji. V parlamentarnem odboru za zunanje zadeve so nacionalisti odklonili pasivno volilno pravico državnih uradnikov. Nacionalisti stoji na stališču, da mora biti državni uradnik samo u službenec države in nikdo drugi.

— Vlomi v švedski konzulat v Milanu. V noči od 2. na 3. maja je bil izvršen v švedski konzulat v Milanu vlom. Vlomilec so odnesli šest pisalnih strojev in stotisoč lir v gotovini. Razen tega so izginile tudi neke važne listine, iz česar sklepajo, da gre za politično tatvino, pri kateri igra tatvina denarja le postransko vlogo. V Italiji so postali vlomi v tuja poslaništva in konzulate že tako »moderna«, da mora človek ne hote misliti, da tam ni vse v redu.

tudi mali slovenski narod zadela podobna nesreča, se ne more dovolj načuditi. Vzrok je iskati v tem, da so se Slovani vedno morali boriti proti napadalcem. Na znotraj so jih cepili nasprotni kulturni vplivi in verske razlike. Slovenci in Hrvati so bili pod vplivom rimskega, Srbi pa pod vplivom bizantinskega in turškega sveta. Sreča je, da se niso ločili še Poljaki, ki so bili skoraj eno stoletje razcepljeni na tri politične dele. Zato pa se je med Poljake in Ruše vrnil maloruski klin. Avstrijska in madžarska vlada sta podpirali vsako slovaško separatistično gibanje, ravnaoč se po starem načelu »Divide et impera«. Kot klasičen primer je treba navesti dunajski poskus, da bi se ustvaril nov narod Bosancev; še danes so nepoučeni ljudje mnenja, da so Bosanci in Hercegovci res poseben narod. Kot svetel primer se dozdeva dr. Vočadli ustvaritev srbsko-hrvaškega knjižnega jezika. Ilirci (dr. Gaj) so bili večinoma kajkavci, pa so kljub temu sprejeli enoten knjižni jezik, ki so se ga potem oprijeli tudi Srbi. Slovaka Kollárja njegovi lastni rojaki niso ubogali, zato pa je Kollárjev učenec Gaj deloval med Hrvati in Srbi v duhu slovaškega edinstva.

Danes je slovaški knjižni jezik dejstvo istotako kot slovenščina, dejstvo je tudi ukrajinski jezik. Ševčenko bi nikdar ne bil to, kar je, če bi bil pisal rusko, ker njegovim poezijam daje baš melodičnost narečja pravi umetniški kolorit. Slovaški knjižni jezik je nedvomno upravičen za leposlovje. Če pa Slovaki

— Nameravan atentat na maršala Focha. Lwovske oblasti so dognale, da nameravajo Ukrajinci napasti francoskega maršala Focha o priliki njegovega prihoda v Lwov. Maršal Foch, ki je bil o tem takoj obveščen, je radi tega svoje potovanje Lwov odgodil.

— Praznovanje 1. maja v Italiji je bilo prepovedano. Ker pa so nekateri socialisti kljub temu priredili proslavo po vsem svetu priznanega praznika dela, namerava italijanska vlada kaznovati vse udeležence teh proslav z denarno globo.

— Delavski nemiri na Burškem. Na Burškem je prišlo ob proslavi 1. maja do krvavih izgrediv med orožništvom in poljskimi delavci. Delavci so oboroženi z vilami, sekirami in drugim orožjem napadli razne posestnike ter orožnike, ki so prišli tem na pomoč. Šele, ko je dobilo orožništvo ojačenje, je bil zopet vzpostavljen red in mir. Aretiranih je bilo nad 20 voditeljev, ki so priznali, da so bili nahujskani od komunistov.

— Poskušeni atentat na milijarderja Rockefellerja. Na znanega ameriškega milijarderja Johna Rockefellerja je hotel nek slaboumnež izvršiti atentat. Pričujoči so pravočasno opazili nevarnost ter preprečili nameravani zločin.

— Mednarodna železniška konferenca je bila otvorjena v Bernu v Švici dne 1. maja. Na tej konferenci se je razpravljalo o nekaterih spremembah mednarodnih prometnih konvencij. Konferenca se je udeležilo nad 60 delegatov, ki zastopajo 17 držav.

— Nova meteorološka postaja v Splitu. Mestna občina v Splitu uredi v kratkem popolnoma novo meteorološko postajo. Najbolj potrebnejši aparati so že dospeli, ostale pa pričakuje te dni. To bo največja in najmodernejša meteorološka postaja v Dalmaciji.

— Krupp aretirani. Med zaslišavanjem o svojedasnih dogodbah v tovarnah Krupp v Essenu je bil aretirani znani njihov lastnik, veleindustrijalec Krupp. Kakor znano, so se izvršili v njegovih tovarnah incidenti proti francoskim zasledbenim oblastem.

— Madžarsko-jugoslovenski obmejni spori. Madžarski dopisni urad poroča: Obmejne incidente, ki so se pripetili ob jugoslovensko-madžarski meji, je te dni preiskovala mešana komisija. O vseh dogodkih je bil sestavljen obširen zapisnik. Za dva slučaja je zvedela jugoslovaška vlada šele sedaj, ko sta se komisijonelno ugotovila. Madžarski člani delegacije so jih sprejeli v zapisnik in na ta način je zvedela za nje tudi jugoslovaška delegacija. Pogajanja so potekla popolnoma mirno in stvarno.

— Tihon bo obsojen. Angleški listi poročajo, da je cerkveni kongres moskovskega okraja sprejel resolucijo, v kateri zahteva, da se patrijarh Tihon obsodi na smrt in se vsled tega splošno misli, da se obsodba ne da več preprečiti.

pišejo v tem jeziku tudi znanstvena dela, se ne morejo izogniti nepotrebnim neologizmom in doslovnim kovankam po tujih vzorcih.

Eden najboljših modernih angleških pisateljev, ki piše pod psevdonimom Conrad, je rodom Poljak. Koliko lažje bi bil dosegel svojo slavo, če bi bil pisal poljsko. Isto velja o Flamcu Maartensu Maartensu, ki piše francosko. Če se med karpatskimi Rusi ali Belorusi pojavi kak resnično velik duh, ne bo pisal v svojem domačem dialektu, ampak se bo poslužil ruskega jezika. Slovaščina se bo zmerom mešala s češčino. Naravni razvoj vodi Slovače k sintezi, ki se bo morala nujno izvršiti. Vse človeštvo stremi po enotnosti. Nekateri že vidijo obrise velike sinteze združenega Slovanstva, drugi sanjajo o Zedinjenih državah evropskih ali celo o enotni svetovni državi. Danes ni več prostora za omejeni patriotizem, ki vidi izdajalca v človeku, ki je razumel duh časa in ki stremi po enotnosti, namesto da bi propagiral razcepjenost in partikularizem. (I—us.)

Ljudska knjižnica
Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 10.—11. ure
in ob četrkih od 18.—19. ure
mladin. oddelek ob sobotah od 18.—19. ure

— Pomoč gladujočim v Rusiji. S pomočjo inozemskih pomožnih akcij se je v mesecu aprilu preživljalo v Povolžju 1.900.000 otrok in 200 tisoč odraslih, v Ukrajini pa 400 tisoč otrok in 75 tisoč odraslih, ki bi bili sicer nedvomno poginili od lakote, dočim sovjetska vlada težke milijone in cele vlake živil pošilja za »trpeče« v Pomerju.

— Nesreča portugalskega parnika. Portugalski poštni parnik »Mosamedese« se je v bližini rta Frio ponesrečil. Na brezžične pozive je prihitel na kraj nesreče angleški parnik »Port Viktor«, ki pa je našel ponesrečeni parnik popolnoma zapuščen v potapljanju. O potnikih, ki jih je bilo na ponesrečenem parniku krog 25, ni doslej nobenega sledu. Ne ve se, ali so se rešili na kako drugo ladjo, ali pa so našli smrt v valovih.

— Hlastenje za rekord. Ljudi se je lotila nekaka rekordomanija. Drug drugu hočejo nadmašiti. Prej se tekmovali v resnih stvareh, sedaj pa že postajajo naravnost smešni. O plesnih rekordih, ki se bijejo po celem svetu, smo že poročali. Rekord je odnesla neka Američanka, ki je plesala nepretrgoma skozi 70 ur. Na francoskem so se doslej brigali samo za rekorde v naglici avtomobilov in v višini letalcev. Kakor pa poročajo listi, se je rekordomanija pojavila tudi v nekem majnem mestu na nov način. Tam hočeča doseči rekord dva ognjegasa v pumpanju vode. Začela sta menjaja pumpati vodo z ročno sesalko. Vsak gonil sesalko po dve uri, vmes pa se pol ure odpočije. Doslej sta nepretrgoma »delala« že tri dni, toda nobeden še ni zmagal. Kakšen bo končni izid te tekme, se ne ve.

— Vse rekordne plesalce je premagala. V Ameriki, deželi vseh mogočih nemožnosti, se je v zadnjem času posebno razpasla manija rekordnih plesov. Policijske oblasti so temu končno napravile konec in vse take plesne prepovedale. To pa plesalcev ni motilo. Spravili so se na ladjo in hajd na morje, kamor ne sega oblast policije. Toda človek obrača, Bog pa obrne. Komaj so začeli plesati, se jih je po vrsti lotila morska bolezen in vsi so morali mesto na plesišče — v posteljo. Tako je morska bolezen premagala vse rekordne plesalce.

— Koza, ki žre bankovce. Tako čudno kozo je imel nek kočar v neki francoski vasi. Koza ga je bila tako vajena, da je hodila vedno z njim in mu preiskovala žepa, kjer je navadno našla, kar je iskala: kosček kruha ali kaj sličnega. Nekega dne pa, ko v žepih ni našla ničesar, je v neopaženem trenutku potegnila iz žepa sedem bankovcev po 100 frankov in jih kratkoma spravila v svoj želodec. To je posestnika tako razjezilo, da je kozo na mestu zaklal in poiskal v njenem želodcu svoje bankovce, ki so sicer bili že grdo izdelani, vendar pa je še mogoče dognati njih število in serijo, da je dobil za nje odškodnino pri državnih banki. Pravi pa, da ne bo pustil nobenih kozji več brskati po njegovih žepih.

— Umesten sklep. Švedski parlament je te dni sprejel zakon, s katerim se uvaja 15% davek na vse one delnice industrijskih, bančnih in drugih podjetij, ki so last tujih državljanov. Ta sklep je gotovo zelo umesten in bi bil tudi za naš pravi blagoslov, ker bi zaustavil neprestano urivanje inozemcev v naša podjetja.

— Najstarejša ženska Anglije umrla. Te dni je umrla v Lincolnu najstarejša ženska Anglije, mrs. Jane Lister. Rojena je bila leta 1815 ter je živela polnih 107 let. Vse do zadnjih dni je bila telesno in duševno popolnoma zdrava in čila. O priliki svojega zadnjega rojstnega dne je izjavila svojim znancem, ki so jo spraševali, kako je živela, da je ućakala tako visoko starost: »Jejte samo to kar vam diši in ne žalostite se nikdar, pa boste tako stari kakor jaz.« Lansko leto ji je ponudil ravnatelj nekega varijeteja visok honorar, če bi le par tednov nastopala v varijeteju, toda ona je ponudbo kratko odbila, češ, da hoče tudi zadnje dni svojega življenja v miru preživeti.

— Pasja zvestoba. Znanja je stvar, da so psi mnogo bolj zvesti, kakor pa marsikatera ženska. Naravnost ginljiv slučaj pasje zvestobe beležijo francoski listi. V bližini Pirenej je zadela nekega pastirja na pašni kap in je ostal na mestu mrtov. Seboj je imel dva psa. Ko sta psa ob običajni uri, ko je bilo treba gnati živino domov, opazila, da se gospodar ne gane, je eden pes sam odgnal živino domov, drugi pa je med tem čul pri mrt-

vem gospodarju. Pozneje se je tudi drugi pes vrnil in oba psa sta ostala celo noč na straži pri svojem mrtvem gospodarju. Drugo jutro so prišli domačini pastirja iskati. Našli so ga pod nekim drevesom. Eden pes je čuval ob glavi, drugi pa je ležal pri nogah, kakor da ga hoče ogrebiti. Ko so pastirja čez dva dni pokopali, sta ga psa spremljala tudi na pokopališče in le s silo so jih spravili od groba.

— Tudi Avstrijec nočejo dragega mesa. Kakor pri nas skoraj noben delavec in stalni nameščenec ne more več kupovati mesa, ker je predrago, tudi v Avstriji pada konzum mesa. Cene s padanjem valute in naraščanjem cen pri nas stalno naraščajo in bo meso kmalu skoraj nedosegljiva delikatesa. V Welsu, kjer se je doslej konzumiralo zelo veliko jugoslovenskega mesa, je konzum tako zelo padel, da tamošnja klavnica ne kolje niti toliko živine, kakor je v času, ko je bilo meso odmerjeno na »kartec« in dekagramme. Morda bo to s časom prisililo naše izvoznikarje-mesarje, da bodo postali v cenah bolj krščanski in si bo tudi nameščenec lahko privoščil kak kosček mesa.

— Kako je čevljar ozdravil svojega hišnega gospodarja. To čudna zgodba se je pripetila v začetku letošnjega leta, ko je bilo zvišanje najemnine povsod »moderno« v Gradcu. Nek graški čevljar je imel jako sitnega hišnega gospodarja, ki ga je hodil kljub temu, da je najemnino redno plačeval in tudi zvišanje brez ugovora priznal, vedno nadlegovat. Čevljarju je gospodarjevo tarnanje končno presedalo in sklenil je, da ga ozdravi. Na večer nekega dne je gospodar zopet prišel v njegovo delavnico in mu tarnal o nadlogah hišnega gospodarja, ki je suženj najemnikov itd. Čevljar ga je najprej lepo prosil, naj ga ne moti pri delu. Ko pa to ni nič pomagalo, je odšel ter zaprl gospodarja v svojo delavnico. Neprijeten duh, ki vlada v vsaki čevljarški delavnici, je gospodarju res pomagal. Nikoli ga ni bilo več k čevljarju v delavnico, pač pa ga je povabil te dni na sodišče, ker ga je za nekaj ur oropal osebne svobode. Čevljar je bil oproščen, gospodar pa je le ozdravljen in ne nadleguje niti njega niti drugih strank.

— Tragedija na jugu. Med zamorce na južno polovico naše zemlje je prišel nek Holanec Rosenbergh s svojo mlado ženo. To bi sicer ne bilo še nič posebnega, če se bi ne bil mlad zakonski mož tam med črni zaljubil v mlado Angležinjo. Sedaj mu je postala njegova žena nadležna in hotel se je na vsak način znebiti. Šel je k zamorskemu čarovniku in ga prosil, naj mu da kak strup, ki deluje počasi in sigurno. Čarovnik je prošnjo odklonil. Kljub temu pa je začela Rosenberghova žena od dne do dne hirati in v kratkem času je ležala na smrtni postelji. Poklicala je k sebi moža in vse znance. V pričo njih je prosila moža, naj ji da zadnji poljub. Ko je mož izpolnil njeno željo, je v pričo vseh izpovedala, da jo je on zastrupil in je nato umrla. Angleške oblasti so na podlagi ženin izpovedi zaprle Rosenbergha in njegovo ljubico. Sodišče je oba obsodilo na smrt.

— Planinci! V nedeljo 6. maja vsi na Sv. Duh na Ostr. vrhu, kjer se slavnošno odpravi gledališče »Obmejnega prosvetnega krožka« z gledališko predstavo, godbo in petjem. Podpirajmo prosvetno delovanje naših »graničarjev«!

Naši mariborski denarni zavodi in narodna prosveta.

Iz zahvale šolskega vodstva v Radvanju pri Mariboru, priobčene te dni v »Taboru«, posnemamo, da so vsi denarni zavodi ne zanimajo za narodovo prosveto v mariborski okolici. Prebivalstvo mariborske okolice je bilo več sto let izpostavljeno tujemu kulturnemu vplivu, zato ni čuda, če se je svoji slovenski individualnosti odtujilo, zlasti so ga nemške šole in mesto pomenskatarije ter ga navdahnile z mišljenjem, ki našim narodnim idealom naravnost nasprotuje. Mnogobrojni zgledi mestnih nedeljskih azletnikov in skoro vsakdanji stik z mestom so mu tekmo dolgi let popačili tudi pojem o štedljivosti, treznosti itd., zlasti je bila mladina dovzetna za vse, česar bi ne trebalo. Protialkoholno gibanje ima baje med šolsko mladino lepe

uspehe, toda med odrasle ne sega. Da bi se po jedni strani podala prebivalstvu priložnost čitati slovenske knjige ter vzljubiti slovenski jezik in narodnost, po drugi pa vzbujati in gojiti v njem čut štedljivosti, zmernosti in vzdržnosti v uživanju alkoholnih pijač itd., si je šolsko vodstvo v Radvanju nadjalo lepo nalogo ustanoviti »Javno šolsko knjižnico«, koje pa še ne more otvoriti, ker ni dovolj sredstev na razpolago. Domače prebivalstvo še nima za ustanovitev knjižnice dovolj razvitega smisla, radi tega je ni mogoče ustanoviti samo z domačimi sredstvi; zato se je šolsko vodstvo obrnilo na vse denarne zavode v Mariboru po prispevke, saj je okoliško prebivalstvo ž njimi v gospodarski zvezi. Uspeh je bil sledeči: Mariborske podružnice Ljubljanske kreditne, Jadranske, Centralne, Slavenske, Trgovske in Angloavstrijske banke so darovale vsaka po 50, dočim je Mestna hranilnica darovala 200, a Posojilnica v Nar. domu 500 Din.

Ti denarni zavodi, zlasti Mestna hranilnica in Posojilnica, so s tem pokazali svoj smisel za kulturno in prosvetno delo v mariborski okolici.

Vsi ostali mariborski denarni zavodi pa se prošnji niso odzvali, s čimur so dovolj jasno rekli, da jim ali ni mar prosvetnih potreb prebivalstva mariborske okolice ali pa jim njihovo denarno stanje ne dovoljuje kaj darovati narodu.

To ugotavljamo, naj vsakdo razmislija, kje imajo naše narodove potrebe svoje prijatelje in kje nimajo smisla za nje.

██

Darujte za 'Sklad otroške bolnice' v Mariboru.

██

Celjske vesti.

Mesto Celje brez vode. Na večer, dne 2. tm. je počila glavna cev mestnega vodovoda pri Vitanju, vsled česar je mesto Celje že par dni brez vode. Slični slučaji so se pripetili v najnovejšem času že parkrat. Mestni zastop bo moral kljub velikim izdatkom se resno baviti s temeljitim popravilom glavne cevi, ki je ravno na gotovo daljavo v zelo slabem stanju.

Pevsko društvo Stanković v Celju. Dne 14. tm. pride na svojem turneju po Sloveniji najstarejše pevsko društvo Stanković iz Beograda tudi v Celje ter priredi koncert z izbranimi točkami v celjskem mestnem gledališču. Vsa celjska narodna društva se mrzlično pripravljajo, na prirede bratom iz juga najlepši sprejem. Pripravljalni odbor, pod vodstvom celjskega pevskega društva, je pridno na delu, da bodo naši dragi gostje par uric v celjskem mestu kar najprijetnejše preživeli.

Celjska pukovska okrožna komanda namerava postaviti na dvorišču Kralja Petra vojašnice ob Dečkovem trgu novo poslopje, ker so dosedanj poslovnj prostori v starem okrož. sodišču neprimerni. Stavila je na mestno občino ponudbo, da postavi ta projektirano poslopje, v zameno pa ji hoče dati barake pri Sp. Lamovžu in staro vojaško bolnico ob Ljubljanski cesti. O tem bo sklepal obč. zastop v eni prihodnjih sej.

Pončrešeni poskus tatvine. V noči od 2. na 3. tm. je doslej še po neznani poti prišel neki znmovč v poslopje g. župana dr. Hrašoveca v Celju ter bos dospel do stopnic, ki peljejo na podstrežje. Tu pa je zadel na svojo nesrečo na železni ložnici, ki ga neka stranka postavlja za mleko. Lonce je zaropotal, tat pa pobegnil po stopnicah navzdol in izginil v temi noči.

██

Mornarica veže najoddaljenejšo državo! Gradimo našo mornarico! Jačajmo 'Jadransko Stražo'!

██

██

██

Industrijsko-obrtna izložba v Mariboru

zdržena z vinsko, vrtno, gradbeno in umetniško razstavo.

(Od 15. do 26. avgusta).

Prijavni rok za razstavjalce je določen do 1. julija t. l. Na prijave, ki bi dosepele po tem roku, se bo razstavni odbor oziral samo v toliko, kolikor bo dopuščal razstavni prostor. Zato priporočamo vsakomur, naj svoje udeležbo nemudoma prijavlji, ker je zanimanje za razstavo tako veliko, da pozneje dole prijave sploh ne bodo prišle več v poštev. Za slučaj, da ta ali oni ni sprejel prijavnice, naj nemudoma sporoči svoj naslov pisarni razstavne odbora, Maribor, Aleksandrova cesta 22. Prijavnice naj se izpolnijo v vseh rubrikah natančno in razločno čitljivo. Za posledice, ki bi nastale radi ne- točno izpolnjene prijavnice, razstavni odbor ne more prevzeti odgovornosti. Ob enem s prijavnico je treba doposlati tudi naplačilo, določeno v razstavncm redu, ki se pozneje zaračuna pri najemninu za prostor.

Zgradba lastnih paviljonov. Kdor namerava zgraditi lasten paviljon, mera vposlati razstavncmu odboru najkasneje do 15. julija natančen načrt. Stranka sme pričeti z zgradbo šele, ko ji vrne razstavni odbor odobren načrt.

Najuspešnejšo reklamo za vse razstavjalce, kakor tudi druge trgovce in podjetnike bo nudil razstavni katalog, ki izide ob otvoritvi razstave. Priporočamo vsem interesentom, da se tega kataloga kar v največji meri poslužijo, ker bo razširjen v več desetisoč izvodih po vsej državi.

Vse informacije glede razstave daje edino pisarna razstavne odbora v Mariboru, Aleksandrova cesta 22, tel. interurb. št. 325, kamor se naj obračajo vsi interesi, bodisi pisмено, ustmeno ali telefonično. Za dopise, naslovljene na posamezne funkcionarje razstavne odbora, ne prevzame odbor nikake odgovornosti in naj se blagovolijo stranke obračati v vseh zadevah edino le na gornji naslov.

██

Zahtevajte v vsaki gostilni 'Tabor'.

██

Mariborske vesti.

Maribor, 5. maja 1923.

Vsi javni nameščenici, železničarji in upokojeanci vseh strok na shod, ki se vrši v nedeljo dne 6. maja ob 10. uri v Götzovi dvorani.

Slava inženjerske podoficirske šole v Mariboru dne 4. tm. se je razvila v lepo manifestacijo jugoslovenske ideje. Minulo je 27 let, odkar obstoja inženjerska podoficirska šola, ki je iz malih podoficir v bivši Srbiji zrasla v močnejšo vojaško kakoršen je danes v impozantni vojašnici kralja Petra v Mariboru. O navzočnosti številnih vabljenih gostov ter vseh oficirjev, podoficirjev in vojnikov šole se je vršilo ob 10. uri do na vrhu pred vhodom v palačo med zelezjem in cvetjem blagodeženje in sečenju kolača. Komandant šole g. polkovnik Kovačević je imel vojaško markanten nagovor na gojence ter prečital tudi pozdravno brzojavko vrhovnega komandanta vojske kralja Aleksandra. Zatem se je izvršila zanimiva defilacija v trki (teku) in nekaj sokolskih vežb s puškami. Pri skupnem obedu v veliki dvorani vojašnice so se vrstile nazdravice kralju, vojski, umrlim in padlim gojencem šole, narodnemu edinstvu itd. Tudi o odrešenju bratov, ki še trpe v sužnosti, se je spregovorilo odločno beseda. Župan Grčar je v toplih besedah slikal lepo razmerje med prebivalstvom in vojsko, prota Trbojevič je pozival k edinstvu troimenega naroda istotako g. Džemonja. Pevski zbor gojencev šole je skoro neprestano pel srbske, slovenske in hrvatske pesmi. Popoldne pa se je v obsežnem vrtn vojašnice razvilo pravcato jugoslovensko veselje, rajanje med petjem in godbo v bratski ljubezni se je plesalo kolo, vršile so se ob ogromni udeležbi občinstva nogometne, telovadne vežbe itd. Demokrati in jugoslovensko nacionalni duh, ki ga vcepilja šola in njena odgoja učencem

šole, je vel iz cele prireditve in vsi gostje, med katerimi smo videli zastopnike uradov, oblasti, šol, trgovine itd., so iskreno in z navdušenjem pozdravljali dejstvo, kak duh bratstva, edinstva in nacionalnega čustvovanja preveva naše vojašnice.

m Glasbena Matica v Mariboru nana, da priredi »Pevačka družina Stanković« iz Beograda, ki je pod najvišjo zaščito Nj. Vel. kralja Aleksandra I., koncertno turnejo po Jugoslaviji in koncertuje v Mariboru, v Götzovi koncertni dvorani, v torek dne 15. majnika 1923. Ta najboljši in najstarejši zbor iz Srbije obstoji iz 78 pevcev in pevk. Zbor bode proizvajal srbske obredne in narod. pesmi iz Kosova, Makedonije, Črnogore, Ohrida, turške pesmi in pesmi na hajduka Veljka, katere je nabral in zvezal v prekrasne rukovete l. 1914 zamrli srbski skladatelj Stevo Mokranjac. Poseben odbor naših kulturnih društev bo vse potrebno ukrenil, da se to veleodlično društvo najdostojnejše sprejme in v našem mestu dobro počuti. O vseh podrobnostih bo naš list občinstvo natančno informiral.

m Širjenje nemške posesti v Mariboru. Prejeli smo: Pod tem naslovom poročila ljubljansko »Jutro« z dne 3. aprila 1923 št. 76 iz Maribora, da bo trgovec Wesiak po leti zasedel lepe lokale kavarne »Beograd«. K tej notici je treba pripomniti, da Wesiak ne bo smel teh lokalov v trgovino preurediti, ker tega mariborski Slovenci ne puste. G. Wesiaka opozarjamo na to dejstvo in ga resno opominjamo, naj se ne igra z ognjem! Dobro vemo, da g. Wesiak tega lokala nikakor ne potrebuje, ker ima zadosti prostorne in lepe lokale za svojo trgovino in da je to le med Nemci zgovorjena stvar, da se ta kavarina odpravi, ki Nemce in nemčurje v oči bode, ker se v njej shajajo narodni krogi. Mi tudi dobro vemo, kako je do nakupa te hiše prišlo in zakaj je ista ravno g. Wesiaku v roke prišla. Kavarina je nujno potrebna, ako pomislimo, da nujnobe kavarne v celem predmestju do kavarne »Centrala« razen male kavarne »Jadrana«, ki pa ne more današnjemu tajskemu prometu zadostovati. Ako se ta kavarina odpravi, ima Maribor samo kavarino »Centrala«, »Veliko kavarino« in »Jadrana« (Raznih malih »čeherlov«, katerih pa se ne sme računati, ker niso za tujce sposobni). Nimamo hotelov in ne restavracij, razen »Grajske kletke«. Ali naj se mesto Maribor samo za to uničuje, ker spada v Jugoslavijo in ker to Nemci hočejo? Povsod drugod bi se vsak tak poskus že v kali preprečil! Ali se moramo res od naših nemčurjev zasmehovati pustiti? Obrtne oblasti dolžnost je, da ne pusti uničevati naše obrti. Ne pustimo, da se iz nas norčujejo ljudje, ki pravijo, da je slovenski jezik dr.... in pošiljajo svoje otroke v Avstrijo v šole. Skrbeli pa bomo tudi mi, da se Nemcem ta nakana ne posrči, ker se čutimo zadosti močnejši.

m Iz krogov mariborskih dimnikarskih pomočnikov smo prejeli: Širša javnost gotovo misli, da smo mariborski dimnikarski pomočniki jako zadovoljni in zelo dobro plačani, ker molčimo in se nikoli ne pritožujemo. Resnica pa je, ravno nasprotno: naše plače so zelo nizke, vrh tega pa moramo pretrpeti še marsikatero šikanje s strani nemškutarskih gg. mojstrov. Zadnji čas je pri nekaterih sovražstvo do slov. pomočnikov prestopilo vse meje in zato ne smemo več molčati. Pomočniki, ki smo Sokoli ali člani drugih nacionalističnih organizacij, smo nemškim oziroma nemškutarskim gospodarjem trn v peti. Radi bi se nas iznebili in nas nadomestili s kakšnimi renegati, ki bi se soproili no Mariboru z blaženo švabščino. Gospodje naj pomnijo, da bomo vse takšne paskuse znali v kali zavrteti. Slovenske hišne posestnike, zlasti Primorce, pa opozarjamo, da ni Maribor glede dimnikarjev rajoniran in da vsled tega niso primorani jemati nemških dimnikarjev, ampak si jih lahko izbirajo. V Mariborskem koledarju je naveden kot slovenski dimnikar g. Pucelj. Vemo pa tudi, da je tudi mojster g. Koradžija Slovenec. Slovenskim hišnim gospodarjem torej izbira ne bo težka. — Pomočnik.

m Nezgoda. Na glavnem kolodvoru je postalo včeraj opoldne 48letnemu izvoščaku Alojziju Uranjeku slabo. Možakar je padel z voza ter se precej hudo poobil. Zdravnik rešilnega oddelka je konstatiral pretresenje možganov. Rešilni oddelk mu je nudi prvo pomoč, nakar ga je predal v domačo oskrbo.

Narodno gledališče

Repertoire:

Sobota, 5. maja: Faust, izv. Gostovanja g. Flegla (bas), g. Hrčiča (bariton) in g. Knittla (tenor), članov zagrebske opere.

Nedelja, 6. maja ob 15. uri: Svatba Krečinskega, izv. Znižane cene.

Nedeljo, 6. maja ob 19%. Težke ribe, izv. kuponi.

Članom in članicam mariborske Orjune. Upravni odbor Or. Ju. Ne. v Mariboru poziva vse svoje člane in članice, ki so pevec, oziroma pevke, in ki bi bili pripravljeni delovati v pevskem zboru sekcije Orjune, da se zglase prihodnji torek, 8. tm. med 17. in 19. uro v tajništvo v Narodnem domu.

Članom in članicam mariborske Orjune. Upravni odbor Or. Ju. Ne. v Mariboru poziva vse svoje člane in članice, ki so pevec, oziroma pevke, in ki bi bili pripravljeni delovati v pevskem zboru sekcije Orjune, da se zglase prihodnji torek, 8. tm. med 17. in 19. uro v tajništvo v Narodnem domu.

Vaje gasilnega društva z novo brizgalnico zbuja med prebivalstvom veliko pozornost. Včeraj so se vršile vaje pri tovarni obkles Jugoslovenskega Lloyd-a na Ruški cesti. Nova brizgalnica omogoča neverjetno hiter nastop ognje-gascev in v hipu je napeljanih šest cevi, ki brizgajo vodo gotovo nad 60 metrov visoko. Močni vodni curki lahko v najkrajšem času stavijo celo nadstropje pod vodo. Maribor je na svojo brizgalno, ki je menda edina te vrste v naši državi, zares lahko ponosen.

V prid otroške bolnice in dnevnega zavetišča v Mariboru se vrši danes v soboto in jutri v nedeljo v Mariboru znakovni dan, ki ga prireja mariborsko žensko društvo. Akcijo, ki bo gotovo našla razumevanja v vseh krogih naše občine, toplo priporočamo. Daruje vsak po svojih močeh za naše malčke!

Prijet uzmovč. Včeraj popoldne se je priklatil iz Maribora v St. Peter stari znanec policije in orožništva, Miha Emeršič. Pri posetniku Ivanu Trampušu je vdril v zaklenjeno vežo, ukradel v sobi 2000 K vredno srebrno žensko uro z verižico in dežnik ter jo pobrisal proti Mariboru. Okradeni posestnik prišedši v delo domov, je takoj ugotovil vlom in tatvino. Napolit se je proti Mariboru ter zadelil tatu že v gostilni Kovačič, kjer mu je odvzel ukradene predmete. Iz Maribora od dela se vračajoča mladina je uzmovčica z veseljem sprejela ter primerno kaznovanega izročila orožništvu.

Obligatorno cepljenje proti kozam v Mariboru. Mestni magistrat opozarja, da se morajo samoobsebi umevno tudi tiste osebe, ki so prišle po 29. aprilu t. l. v Maribor ali, ki bodo prišle v Maribor, pustiti cepiti proti kozam ali pa doprinesiti dokaz o pozitivnem cepljenju po letu 1918. Ti dokazi se bodo sprejemali v pisarni mestnega fizikata vsak delavnik med 10. in 11. uro, ob katerem času se lahko tisti, ki niso bili cepljeni podvrže brezplačnemu cepljenju proti kozam. Službo in delodajalec kakor tudi stanodajalec morajo svoje uslužbence, oziroma delavce na to opozoriti.

Umrl v Mariboru. V času od 29. aprila do 4. maja so umrli v Mariboru: 29. aprila Kunc Drago, inženier, 35 let, bolnica; 30. aprila: Reisman Tomaž, posestnik, 75 let, Vojašniška ulica 6; Plohi Franjo, trgovski pomočnik, 23 let, Krekova ulica; Weininger Františka, zasebnica, 73 let, Prešernova ulica; 1. maja: Kranjc Františka, žena železničarja, 40 let, bolnica; Jelenc Julijana, hčerka peka, 10 let, bolnica; Guardijanič Vladimir, kazniški paznik, 42 let, bolnica; 3. maja: Kozar Pavla, otrok železničarja, 9 mesecev, Koroška cesta 43; Čanšek Marija, branjevka, 72 let, Barvarska ulica 5; 4. maja: Gajšek Terezija, žena železničarja, 38 let, Studenci; Koder Terezija, občinska reva, 77 let, Strossmajerjeva 7.

Zahitevaite brezplačni ilustrirani cenik »KARO-čevljev«, ki je opremljen z vsemi zelo praktičnimi pripomočki za odmerjanje noge. Dragotin Roglič, Maribor, Koroška c. 19. Telefon 157.

Planinske značke ima v zalogi odbež amater-fotograf SPD v Mariboru.

Kavarna v mestnem parku. Vsak dan pri lepem vremenu od pol 5. do pol 7. in zvečer od 8. do 11. ure koncert. Domače pecivo in sladoled.

Obiskujte

mestni muzej

v Čaukarjevi ulici. Odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure. Vstopnina 1 dinar.

Kulturain umetnost

Louis Leger.

Iz Pariza poročajo, da je umrl po kratki bolezni odlični francoski slavist in velik prijatelj našega naroda g. Louis Leger (Leže).

Prof. Leger je bil skupaj z Ernestom Denisem utemeljitelj slovanskih študij v Franciji. Pred njim so bili Slovani Francozom povsem tuj svet. Tuintam je pač izšel kak spis o tem ali onem slovanskem narodu ali pa potopis kakega Francoza, ki je prepotoval slovanske dežele in jih opisal s svojega pristranskega stališča. Najbolj so bili znani Rusi in Poljaki, o drugih slovanskih narodih pa so znali kaj več samo nekateri profesorji; politiki, književniki, umetniki in širje občinstvo pa ničesar.

Pokojni Leger se je rodil dne 13. januarja l. 1848 v Toulousi. Letašnje leto je slavil svojo 80. letnico. Bil je še tako čil, da se je govorilo o njegovem prihodu v Prago. Ta načrt pa se ni mogel uresničiti, ker se častitljivi starček iz lahko umljivih ozirov vendarle ni upal podati na dolgo pot.

Že kot dijak in mladi profesor se je zanimal za Slované. L. 1864 se je seznanil s češkim revolucionarnim romantikom J. V. Fričem, ki ga je zainteresiral za Čeha in njihov jezik. Pozneje je imel priliko priti v stike tudi s slovanskim jugom. Iz Češke se je napotil v sedanje jugoslovanske dežele, posetil naša mesta in se seznanil s predstavitelji našega kulturnega življenja. Ta potovanja je ponovil večkrat. Bil je dober prijatelj in večkratni gost biskupa J. J. Strossmajerja. Poznal se je z Račkim in z drugimi odličnimi Hrvati, imel je znanec in prijatelj v Beogradu. Osebnost znan je bil tudi v Ljubljani.

Sad teh potovanj, ki so bila združena s temeljitim proučevanjem slovanske kulture, so številna Legerjeva dela, pisana z elegantnim stilom, toplo in priščno, kakor ni pisal o Slovanih še nobeden Francoz pred Legerjem. Zanimale so ga naše politične težave. Trudil se je, da pridobi simpatije francoske javnosti za trpljenje Slovanov v Avstro-Ogrski. Neustrašeno je bilal křivice, ki so se jim godile. Že pred 40 in več leti je zagovarjal federalistično ureditev Avstro-Ogrske, ki bi bila bolj v skladu s slovanskimi političnimi in kulturnimi interesi. Ob izbruhu vojne je takoj razumel, da je blizu trenutek, ko bo treba radikalno rešiti vprašanje avstro-ogrskih Slovanov. L. 1915 je izšla njegova knjiga »La liquidation de l'Autriche Hongrie«, v kateri se zavzema za osvoboditev Čehov, Slovakov in Jugoslovenov. Ker habsburška država ni hotela izpolniti niti njihovih minimalnih zahtev, dasi je bila imela za to dovolj časa, je napočil trenutek, ko se je mora zbrisati z evropskega zemljevida.

Trenutno nimamo pri roki natančnejših podatkov, da bi ocenili delovanje Louisa Legerja in njegove zasluge za naš narod. Te bodo nedvomno storili naši znanstveni delavci, ki natančneje poznajo Legerjevo delo. Naša dolžnost pa je, da se poklonimo manom zaslužnega Francoza, ki je vse svoje življenje posvetil prepotrebni delu za bližanje med francoskim in slovanskim svetom in ki je bil zagovornik naših pravic v oni dobi, ko je redkokdo v zapadni Evropi slišal naš klic: »Dajte nam pravico in svobodo!« Še danes imamo v tujem svetu malo istinitih prijateljev, kajti preden nas sin velikih zapadnih narodov res spozna in vzljubi, mora prebiti trdo lupino jezika in naše preteklosti, k čemu je treba vztrajnosti in velike ljubezni do stvari.

Louis Leger je sedaj končal pot svojega življenja, in usoda mu je dovolila, da je videl uresničenje onih političnih — v zvišenem pomenu besede političnih — smotrov, katerim je že pred 50 leti pripravljal tla v Franciji. Idealni prijatelj našega naroda je imel z našo svobodo več veselja nego ga imamo mi sami, ki smo na lastnem hrbtn občutili avstrijski bič. Ljubil je v nas to, kar je zares zdravo in veliko in je veroval, da bomo Slovani dali svetu še mnogo duševnih in materialnih vrednot. Optimizem naših velikih prijateljev naj nam sveti v sedanjem mraku.

Louisu Legerju bodi ohranjen trajen spomin!

Enotna spodnja srednja šola in Čehi.

Tudi Čehi reformirajo staro-avstrijski tip srednje šole. Zanimivo za nas Jugoslovane je to, da se češkoslovaški reformni načrt skoraj popolnoma krije z našim in da se mu protivijo ravnotako samo konservativni starini in klerikalci kakor pri nas. O načrtu te nove organizacije meščanskih in srednjih šol piše češkoslov. minister prosvete R. Bechyně v »Prager Presse« št. 102 sledeče: »Diskusija o tej zadevi traja že leta. V demokratiških krogih se naglašata velika pomanjkljivost današnje organizacije v dveh smereh: 1. Učence meščanske šole, t. j. učence, izhajajoče iz širših meščanskih krogov, more v svojih študijah na srednji šoli napredovati le, ko je premagal velikanske ovire. Ker ni mogoče od očeta, stanujočega v kakem kraju na deželi, zahtevati, da bi dal otroka, ki obiskuje doma meščansko šolo, privatno poučevati n. pr. v kakem tujem jeziku, v latinščini ali francoščini, in ga tako pripravljati za prestop na srednjo šolo, zato postaja srednja šola v celoti predprava premoženja ali krajev, kjer se ravno nahaja. 2. Današnji sistem srednjih šol zahteva od učencev (od starišev), da se odločijo za svoj poklic v taki starosti, ko je še absolutno nemogoče določiti nagnjenja in možnosti, t. j. v desetletnem in enajstem letu starosti. Vsi vzgojitelji se strinjajo v tem, da se mora rok te za vse življenje važne odločitve postaviti v zrelejšo starost. Navedeni dve točki, drugih ne navajam, zahtevata tako rešitev, da se meščanska in srednja šola tako organizirata, da je prestop iz ene v drugo za nadarjene učence kolikor mogoče lahek, zlasti pa, da se omogoči prestop iz meščanske šole na srednjo šolo, in si-

cer na nižjo in višjo. Pripominjam takoj, da se ne sme pozabiti na potrebo zbirne in da se skrbi za to, da se pripustijo nadaljnjim študijam le v resnici nadarjeni učenci, seveda pa iz najširših meščanskih in narodnih krogov. Omenjena rešitev zahteva logično dalje, da so predmeti meščanske šole in spodnje srednje šole isti, tako da se ti dve šoli razlikujeta v resnici samo v načinu dela. V socijalističnih predlogih o šolski reformi se strnete ti dve šoli naravnost v eno.

Spodnji srednji šoli (oziroma meščanski šoli, ki sta obe trirazredni) sledi višja srednja šola s petimi razredi, izmed katerih tvorijo razredi I.—IV. pravo višjo srednjo šolo, tako da lahko učenci, ki so dovršili razred IV., torej po sedemletnem študiranju, gredo kot absolventje srednje šole v življenje. Tisti, ki hočejo na kak visoki šoli (vseučilišču) svoje študije nadaljevati, obiskujejo še V. razred, v katerem bi se izpopolnila njih izobrazba z ozirom na znanost.

Dosedanja delitev srednjih šol v gimnazije več tipov in realke bi se nehala; spodnja srednja šola je enotna, za višjo srednjo šolo se predlagata dva tipa, ki se med seboj v tem razločujeta, da gojita tip A bolj jezikovno, tip B pa bolj matematično izobrazbo. Oba tipa pa sta mogoča na istem zavodu. To je v gospodarskem oziru za državljane in državo važno.

Izvajanja češkoslovaškega prosvetnega ministra o reformi srednje šole smo prinesli v celoti, da lahko vsakdo primerja naše in češke reformne zahteve in vidi, da gre razvoj šolstva v vseh prosvitljenih državah v isti smeri zdravega napredka. Da se klerikalci temu razvoju protivijo, temu se ne čudimo in to nas v našem stremljenju po napredku tudi ne sme zadrževati ali ovirati.

Razstava Bucik - Dolinar v Ljubljani.

V nedeljo sta otvorila kipar Dolinar in slikar Bucik svojo kolektivno umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu. Medtem, se vrši v Zagrebu razstava za razstavo, in celo Maribor kaže vse večje agilnost ter vedno vsepsejše dokazuje, da je tudi kulturni center, Ljubljana od zadnje jeseni še ni imela prilike videti proizvodov svojih umetnikov. Nočemo raziskavati vzroka te stagnacije. Dalo bi se o tem mnogo govoriti in marsikatera trpka beseda bi padla tudi na račun naših krogov, ki bi jim bila sveta dolžnost podpirati domačo umetnost v vsakem oziru. Podjetnosti so pokazali tudi v Ljubljani živeči umetniki že dovolj. Ali nezanimanje publike, posebno one, ki bi moglo umetnost tudi dejansko podpirati, je v mnogih umetniških zbudilo vse večje pomisleke, ali se izplača sploh v Ljubljani še razstaviti. Neka mora ležati na to (recimo) belo Ljubljano, ki zadržuje polet v višje sfere vsem, ki imajo še ideale... Saj tudi v Mariboru smo opazili nekaj sličnega na 6. razstavi, toda tako katastrofalnega pojava, kakor v Ljubljani še nismo doživeli — to je mogoče le tam kjer vse upije po kulturi...

V takih razmerah je dvojno presenečenje, da sta se našla dva umetnika, ki se nista plašila truda in rizika ter pokazala svoja dela v kolekciji, katero vidimo sedaj v novo urejenem Jakopičevem paviljonu.

Razstava se je otvorila brez vabljenih gostov, brez toalet in govorov, čisto ponizno, kakor se spodobi slovenskim umetnikom. A že zunanjost — plakati, okrašeni vhod, novo napleskane stene itd. — vzbujajo v posetnikih občutek, da je ta razstava resna umetniška prireditev, ki zahteva pozornosti od strani ljubiteljev umetnosti.

O razstavljenih delih prinesemo posebno oceno. Na kratko pa naj povemo že danes, da sta nas oba umetnika razveselila.

Bucik je v prvi vrsti portretist in specialno damski portretist. Kot tak se izogiba ekstremnim eksperimentom, ki smo jih gledali v zadnjih letih že do o nemoglosti. On ne zna samo slikati, njegove slike vzbujajo tudi simpatijo, ker mu je princip iskati lepoto. Bucik je sedaj mnogo znan v Italiji, posebno zanimanje je vzbudila njegova umetnost v Tatu, kjer je portretiral razne mecene tudi v ital. krogih.

Dolnarja poznamo. Že s prejšnjih

razstav moramo pa reči, da se je, odkar smo ga zadnjič videli, vsestransko razvil. Občudujemo njegovo plodovitost, posebno pa prekipajočo moč njegove ustvarjalne sile.

Omenjati naj še, da je Bucik član novoustanovljenega kluba »Vesna« v Ljubljani, ter da bomo imeli o Binkošti priložnost videti njegova dela tudi v Mariboru. V. Cotič.

x Koncert zbora tehnikov iz Lwowa. V sredo smo imeli priložnost, poslušati v Narodnem gledališču koncert, ki je bil ne le iz političnega, temveč predvsem iz muzikalno-kulturnega stališča zelo zanimiv in poučen. Uverili smo se, da imajo Poljaki lepo muzikalno tradicijo, da stoji glede pevske naobrazbe na uvaževanje vredni razvojni stopnji. Že v dobi 17.—18. stoletja, v dobi državne samostojnosti, je bilo tam muzikalno življenje v najljepšem razvitu. Mnogo je k temu pripomoglo sijajno družabno življenje v stolnici, v Varšavi; imeli so tudi najtesnejši stik z Italijo, ki je obvladovala takratni muzikalni svet. K tem zunanjim momentom se še pridruži prirojena muzikalna nadarjenost naroda, kakor Slovani v obče. Pa tudi v dobi narodnega tlačenja ni ponehalo muzikalno življenje. Skladatelj Chopin je kot pianist dosegel svetovno slavo in Moniuszko je najznamenitejši operni komponist, nekak poljski Smetana. Lep del poljske literature je bil zastopan na koncertnem vzporedju, ki je nudil sliko zgodovinskega razvoja poljske pesemske oblike na podlagi narodne glasbe. To dejstvo je osobito omeniti; nismo namreč zapazili tistega novodobnega, kvarljivega in tujeje vpliva na umetniške umotvore, ki čedalje bolj odtušijo umetniško delovanje narodnemu muzikalnemu čustvovanju in s tem vzprejemljivosti poslušalčev. Značilna poteza poljske pesmi, naravnost kakor tudi umetne, je neka otožnost, ki se že izraža v njeni ljubeznivi melodiki, kakor tudi v zanimivi harmoniji. V ritmiškem oziru se pa naslanja na originalne narodne plesne, na mazurko in na krakoviak. Upliv teh plesnih oblik zasledujemo celo v razvoju instrumentalne glasbe, tje do dunajskih klasikov in francoskih mojstrov. Kot upliv samostojne poljske instrumentalne glasbe lahko smatramo priljubljeno uporabljanje brendčevega zbora. Pri vseh skladbah, tudi pri najbolj arboritih krakovjaki in mazurkah, pa je ohranjena značilnost narodnega muzikalnega čustvovanja, in to je elegičnost. — Vzpored koncerta je obsegal 22 skladb, večinoma krajšega obsega. Zastopanih je bilo nič manj kakor 18 skladateljev raznih razvojnih dob poljske skladbe. Zbor, ki je štel 22 izvajajočih pevcev, razpolaga z lepim glasovnim materialom. Tenorji so bili prijetno doneči, basisti uprav sonorni, tu spominjajoči na ruske basiste. Zbor kaže tudi dobro izsolanost, predava z umevanjem, ter dela vso čast svojemu vodji, dr. Schmidu. Celokupni zbor pa šteje okoli 100 izvajajočih članov, samih tehnikov, ter je bil ustanovljen že v predvojni dobi. Dobimo torej respekt pred smotrenimi in vztrajnimi delovanjem poljske visokošolske mladine na muzikalno-kulturnem polju. Radi tega je tudi obžalovati, da je bil obisk dočela nezadosten. Tem prisrčnejše pa so se vzprejele posamezne podane pevske točke; aplavz je bil topel, ter se je često stopnjeval do bučnih ovacij. Odbora Jugoslovanskih akademikov ter Glasbene Matice sta se odzvala z izročitvijo lepili vencev častni nagodi, kar je napravilo na pevce kar najboljše utis in katerega žalibog niso dobili pri pogledu na napol prazno gledališče. Glavni vzrok temu nerazveseljivemu dejstvu pa je pripisati gotovo nezanesljivosti pri pravočasni določitvi koncerta, ki se je bil že enkrat odpovedal. H. D.

x H književni prireditvi Jugoslovanske Matice. Književna tombola, ki nam jo časopisje napoveduje, pomeni za nas Slovence kulturno manifestacijo prvega reda. Kajti danes, ko so vsa hišna in življenska vprašanja slovenske družine postala tako ostra in težka, pomeni taka prireditve nekaj oddih v teh sivih, mučnih dneh. Bojevitost in srd javnega življenja bo ob tej prireditvi gotovo izgubila svojo ostrino. Kot takrat, ko so slovenske žene pobirale od hiše do hiše podpise za majsko deklaracijo, tako mora tudi uspeh te književne tombole biti historigrafski dokument naše narodne zavesti.

Dne 25. maja se bo slovenski narod zbral k svoji priljubljeni družinski igri in za nekaj časa bodo stopila druga vprašanja v ozadje. Ne motimo se, to ni običajna prireditev, katere namen je samo gmotnega značaja, večjo korist bo imelo prizadevanje Jugoslovanske Matice od števila udeležencev, kakor pa od morebitnega visokega denarnega dobička ki igra tudi važno vlogo, kajti lahko bomo rekli: toliko in toliko tisoč sočutnih rok je deklariralo s svojo udeležbo pri tej prireditvi voljo popraviti mednarodno krivico, ki se nam je zgodila s podpisom mirovne pogodbe. Mi nečemo ljudstva vabiti v naše podvzetje z migljajem na dobičke. Tudi če bi teh ne bilo, bi morala slična akcija ravno tako uspeti. Apel na narod, kadar ga je pozvala Jugoslovanska Matica, ni bil nikdar zaman. Prireditve te tombole Jugoslovanske Matice pa ima namen dobri volji našega ljudstva odgovoriti s tem, da v obliki tombole vrže med narod na tisoče slovenskih knjig, ki so danes na književnem trgu vsled visokih cen že skoro nedostopne. Pozivljamo vse rodoljube, naj nam pripomorejo do tega, da bo književna tombola Jugoslovanske Matice največja kulturna manifestacija slovenskega naroda od ustanovitve naše nove države do danes.

x Jugoslovanski vinogradar in vočar. Primili smo 5. broj ove smotre sa obilnim zadržanjem od kojega spominjemo: Novi smjer u podizanju vočarstva. — Oduzimanje kiseline vinu. — Neke vinogradarske potrebščine. — Iz starih djela o vočarstvu i vinogradarstvu. — Čaj. — Magle. Nadalje donosi kratke vijesti i članke sa domaćeg i stranog tržišta, iz vočarstva itd. — Uredništvo i uprava: Zagreb, Petrinjska ul. 28, I.

x Udobno planinsko gledališče si je postavil tik ob severni meji pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu »Obmejni prosvetni krožek«. Slavnostna otvoritev se vrši v nedeljo 6. maja z veseligr »Rodoljub iz Amerike«. Tekom letošnjega poletja se bodo vršile še druge igre, predavanja in pevski pastopi. Zanimivo je, da se tudi visoko v hribih, tik državne meje širi prosveta obmejnega ljudstva.

Sokolstvo.

o Telovadnega nastopa Sokolskega odseka pri Sv. Marjeti na Dravskem polju v nedeljo dne 6. tm. se udeležijo Sokolsko društvo v Mariboru z eno vrsto na drugu. Vlak odide ob pol 13. uri (pol 8.) popoldne (oziroma ob 10. uri dopoldne). Radi neugodne železniške zveze vdeležba ni obvezna, pozivamo pa članstvo, da se zleta udeležijo po možnosti. — Odbor.

Sport.

x Prvenstvena tekma ISSK Maribor: SK Ptuj se vrši dne 6. maja tl. popoldne ob 15. uri na igrišču Maribora. — Igralec Glaser, Skrabar, Vodeb, Marnisig, Stauher, Hreščak, Simončič, Nemec II, Bratož, Vagner, Vogrinec, morajo biti pravočasno na igrišču. Kapetan.

x Prvi dan pomladanske konjske dirke je danes, v nedeljo, dne 6. maja. Ljubitelje tega sporta opozarjamo na to, da vozi od glavnega kolodvora na dirkališče posebn vlak ob 13. uri ter se vrača krog 16. ure.

x Kolesarsko dirko priredi dne 27. maja kolesarski klub »Edelweiss«. Dirka se vrši na državni cesti Maribor — km 109 pri Slovenski Bistrici. Dolžina proge 50 km. Dirko se lahko udeležijo samo člani kluba. Prijavnina znaša 15 Dn. Prijave sprejema tajnik A. Halbwildl, hotel »Stara pivarnica«. Po dirki se vrši na startu, gostilna Roth-Vollmeier ljudska veselica z raznimi zabavami, med drugim tudi tekmovalna poljeva vožnja z lepimi dobitki, ki je vsakomur pristopna.

ŠAH.

x Mednarodni šahovski turnir v Karlovi varih. Tretje kolo je prineslo novo senzacijo. Trije prvaki, ki so doslej vedno zmagovali, so bili tokrat premagani in sicer je premagal Treybal Aljehin, Bernstein Rubinstein, Thomas Niemcovicz in Spielmann Rettya. Remis so ostale partije Teichman: Yates, Bogoljubov: Wolf, Tartakover: Maroczy in Sämisch Tarasch. V četrtem kolu je premagal Treybal Chajesa, Grünfeld Bern-

steina, Aljehin Tarascha, in Retty Thomasa. Partije Wolf: Tartakover in Niemcovicz: Teichmann so končale remis. — Po četrtem kolu je stanje sledeče: Aljehin, Treybal 3, Maroczy, Niemcovicz, Thomas 2½, Bogoljubov 2(1), Ketty, Spielmann, Tartakover, Teichman 2, Grünfeld 1½(2) Rubinstein, Yates, 1(1) Bernstein, Tarasch 1. Prihodnji teden dospje tudi Capablanca, ki pa se ne bo udeležil turnirja.

Gospodarstvo.

x Produktne borze. Zagreb 4. maja. V din po 100 kg postavno baška odn. vojvodinska postaja notirajo: pšenica 450—460, koruza rumena 250—267.50, bela 295—310, rž 370—375, ječmen za pivovarne 325—350, za krmo 300—305, oves 287.50—290, moka pšenična »0« 687.50—712.50, »2« 662.50—687.50, »4« 637.50—662.50; tendenca mirna, malo slabša. — Beograd 4. maja: koruza nova franko vagon Beograd 275, 265, koruza nova pariteta Suvoderovo 277, 270, ječmen franko šlep Beograd ponudba 290; tendenca živa. — Novi Sad 4. maja: pšenica 417.50, ječmen baški 350, oves baški 190, koruza baška 255—260; moka »0« 687.50. Tendence medla.

x Zagrebški živinjski sejem 2. maja. Promet srednji, dogon in dovoz mal. — Kupcev manj. Cene v glavnem neizpremenjene. Notirali so: voli Ia 15—20 Din, IIA 12.50—15, bosanski IIA 11—12, IIIA 8.50—9, krave Ia 12.50—13.50, IIA 11.50—12, IIIA 8—9.50; svinje Ia 27.00—30.50, IIA 25—26.25, IIIA 24.50—25.75; telea Ia 17.50—18.75, IIA 16—17 za kg žive teže. Seno 150—175 Din.

x Zagrebški žitni trg 2. maja. V Din po 100 kg postavno baška odn. vojvodinska postaja notirajo: pšenica 450—460, koruza rumena 262.50—275, bela 300—310, rž 375—380, ječmen za pivovarne 325—345, oves 287.50—300, moka pšenična »0« 687.50—712.50, »2« 662.50—688.50, »4« 637.50—662.50; tendenca mirna, nespremenjena.

x Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 27. aprila se je pripeljalo 322 svinj, 5 koz in 3 ovce. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5—6 tednov stari kom. K 700—1000, 7—9 tednov stari K 1200—1400, 3—4 mesece stari K 2000—2400, 5—7 mesecev stari K 3400—4500, 8—10 mesecev stari 4800—5500. 1 leto stari K 6000, 1 kg mrtve teže K 110—115, koze komad po 600—700 kron.

x Seja Glavnega združnega saveza kraljevine SHS se je vršila dne 21. in 22. aprila. Predsedoval je seji predsednik saveza dr. Anton Korošec, referenta pa sta bila gg. Mihajlo Avramović in dr. Ljudevit Prohaska. Seje so se udeležili delegatje združnih zvez iz cele države, med drugimi tudi »Združna Zveza, Ljubljana«, »Zveza slovenskih zadrug, Ljubljana« in »Združna Zveza, Celje«. — Glavna razprava se je vršila v osnutku pravil Glavnega kreditne zadruge. Upravni odbor je izvedel samo redakcijo pravil, o osnovanju samem pa bo sklepal občni zbor, ki se vrši letos v Celju dne 16. in 17. junija. Razpravljalo se je tudi o višjem združnem tečaju. Prvi tak tečaj se je vršil pred letom v Beogradu, ki pa ni uspel, ker je mnogo predavateljev v zadnjem trenutku odpovedalo. Razvila se je tudi debata s tem, da posamezne zadruge posegajo v delokrog sosednih zadrug. Osvojilo se je končno stališče dr. Poljaka, da se pri delovanju ni treba ozirati niti na historične niti na plemenske meje.

x Nova tovarna kuvertov je bila osnovana v Ljubljani. Opremljena je z najmodernejšimi stroji ter zamore izdelati na leto 90 milij. nov kuvert.

x Veliki sejem v Bruslju se je vršil od 2. do 25. aprila. Prihodnji semenj bo od 1. do 16. aprila 1924. Iztis kataloga letošnjega semenja je intervencijem v pišarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Objave.

x Jutri in polutrušnjem se vršita znakovna dneva v prid otroški bolnici in dnevnemu zavetišču v Mariboru. Prosimo cenjeno občinstvo, da našo akcijo dragevolje podpre.

x 4. Redni občni zbor Mariborskega ženskega društva se vrši v ponedeljek dne 7. maja ob 20. uri v mali dvorani Narodne hiše. Prosimo naše članice, da se obne-

ga zbora zanesljivo udeležijo, uljudna vabimo pa vsakega, ki se zanima za delo našega društva. Odbor.

x Mariborska koča. Iz Maribora mimo kadetnice, ali pa iz Hoč čez Reko 3 ure. Priznana dobra postrežba z vsem, kakor v mestnih restavracijah, dalje tudi jajca, mleko in maslo vedno na razpolago. Ker je sneg že izginil, je tura za vsakogar, še tako salonske planince, priporočljiva, ter v spomladni obleki naravnost vabljava.

x Planinci, kateri ste dobre volje, se naprošate, da se pred vsakokratnim odhodom na Mariborsko kočo ogledate v trgovini I. Kravos, Aleksandrova 13. Tam se vedno dobi kaka malenkost za MK. Vsak pravi planinec naj si v čast šteje, ako more tozadevno planinstvu kaj pripomoči. Planin. Zdravilo!

x Trgovski gremij mariborske okolice vabi vse člane na letni redni občni zbor, kateri se vrši dne 13. maja tl. ob 12. uri v gostilni Kramberger v Krčevini. Za točnost se prosi. — Načelstvo.

x Hotel Halbwidl. Danes v nedeljo jutranji in večerni koncert. Pri lepem vremenu na vrtu. Dobro pivo iz pivovarne Götz.

x Prostovoljno gasilno društvo Hrnja vas priredi dne 27. maja t. l. svoj prvi okrožni dan z veliko letno veselico ter z bogatim sporedom, zato se sosedna društva prosijo, da ta dan upoštevajo, ter se okrožnega dneva polnoštevilno udeležijo.

— Od naših vrlih gospodinj je odvisno, da se pri nas uporablja domači izdelek, kakor so »Pekatec«. So najcenejši, ker se zelo nakuhajo.

Izpred sodišča.

Maribor, 2. maja.

Nasilni mešarski pomočnik.

Druga aprila zvečer je bilo v gostilni Antona Kuharja v Tišini, okraj Murska Sobota, več fantov iz Tišine in Tropovc. Okrog 21. ure je prišlo med njimi do prepira. Povzročil ga je Franc Pertoci iz Tropovca ki je bil pijan in se zaletaval v tišinske fante. Ti so končno vrgli Pertocija in njegovega »tovariša« Sinkovca iz gostilne. Zunaj se je prepil nadaljeval in je vmes posegel 20 letni mesarski pomočnik Julij Konje iz Tišine. Tudi ta se je spravil na tišinske fante, ki so ga podrli na tla in ga pri tem tudi lahko poškodovali. Med tem dosli Franc Gonda je oddal 3 strele iz samokresa v znak, nakar so napadalci zbežali. Konje pa se je nato zagnal v Janca Šerugo, ki ni bil udeležen pri napadu, ter ga najprej udaril z nožem za levo uho. Potem pa, ko ga je prijel za vrat, ga je dregnil v desno stran roke in končno, ko ga je izpustil, mu je še prižgal 3 poškodbe. Od teh je bila ena v prsno duplino sama na sebi težka. Razprsnjena so bila pljuča in je poškodovan pljuval kri. Napadalec je nato šel proti vratih, dokler ni prišel gostilničar, ki ga je stavil na odgovor. Razgrajad pa je prijel gostilničarja in ga sunil čez stopnice. Kar hitro nato pa je nasilnež Štefana Kolmančiča z branovlekom naderil preko pleč. Konje taji, da bi se lotil Kolmančiča, glede Šeruge pa se zagovarja s silobranom. Pred okrožnim sodiščem je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Tatvina kokoši.

57letni cigan Ignac Horvat iz Zankov, okraj Murska Sobota, in njegov 37letni sin Ignac Horvat, sta v noči na 22. marca ukradla posestnici Klari Gumilar v Radovcih 15 kokoši v vrednosti 3000 K. Ukradene kokoši sta cigana prodala trgovcu Ivanu Porodoš v Zankovcih. On jima je rekel, da jih naj prineseta. On sicer prizna, da je kupil kokoši, taji pa, da bi cigana nagovarjal k tatvini. Porodoš, ki je kot sosed ciganov dobro vedel, da nimata kokoši in je bil vzrok, da sta šla krast, je bil pred okrožnim sodiščem obsojen na 3. cigana pa vsak na 2 mesece težke ječe.

Surov sin.

30letni posestnik Jožef Kološa v Stročevcih okraj Murska Sobota se je dne 15. marca sprl s svojo materjo Klaro Kološo. V prepiru jo je obdeloval z roko po glavi in ji s tem prizadljal lahko telesno poškodbo. Sodišče je surovara steno, ki svoje dejanje prizna, obsodilo na 14 dni ječe.

Mihel Zevaco: Markiza Pompadour. Zgodovinski roman. — Poslovenja Rosandra. (Dalje.) (84)

»Evo, tu je vaša soba, — in to je jedilnica,« — je zopet povzel sluga, — »tu so vam knjige in tu glasovir, — ako znate svirati. — Ako mi gospod častnik še navede, ob kateri uri navadno je in svoje druge potrebne želje...«

»Smentano vendar, ali me hočete oskrbovati, kakor kakega kneza?«

»In kdo mi zagotovi, da niste kak preblečen knez? Tudi knezi so že prišli semkaj in nekoč je malo manjkalo, da me gospodar ni zapodil, ker nisem imel šampanjca v kleti. — Od tedaj pa je klet zmeraj dovolj preskrbljena, jamčim vam, in tudi v kuhinji ne manjka najboljših jedi.«

»Vaš gospod je pač jako bogat?«

»Tega ne vem, jaz vem le, da noče, da skupiš pri gostih.«

»Pri moji veri, to hočem prav takoj poskusiti,« — je vzklil d' Assas.

»Zdaj od združaj nisem ničesar poskusil in sedaj sem res prav zlojevo lačen.«

Poglejte torej, če imate morda v shrambi kako pašeto, — in če je v kleti še kak steklenica burgundskega vina!«

»Temu bo takoj preskrbljeno,« — je odgovoril sluga.

»Odpri je bližnja vrata.«

D' Assas je vstopil v odprto sobo, — v jedilnici je bila miza že pripravljena.

Juha se je kadila iz skodelice, — zraven je bil krožnik z dvema pečenima jerebicama; sočna pašeta je kazala svojo zlato skorjo in na mali mizici pa so stali buteljke različnih vrst finih vin.

»To je pa res kakor v pravljici,« — Miza pogrnjena — je vzklil d' Assas začuden, ker ni mogel verjeti.

Gospod Jakob je bil pravi mojster v efektivnem pripravljanju svojih del. — Treba se je le spomniti onega prizora, ki ga je osupnil in mu pridobil Julijeto Becu, — prosto deklico.

Medtem ko se je spravil z mladeniškim tekoni nad dobro izbrano večerjo, je opazoval jedilnico. — Ni bila ravno razkošno opremljena, ali vendar elegantno, bogato, — omare so bile umetno izrezljane in srebrnina je imela cizelirano z začetnico gospodarjevega imena. — Perilo, namiznina iz finega platna bleščeče beline, — res pravo stanovanje pravega plemiča-gizdalina.

Ko se je najedel in napil, se je vitez čutil nekako pogumno vznemirjenega, malo se mu je vrtelo v glavi, — življenje se mu je zopet zazdelo vabljivo.

Čutil se je močnega, hrabrega, smelga, da si upa v boj i zoper kralja.

Sicer pa, saj se je res že bojeval zoper kralja, — se mu zoperstavljal. — In kolikor mu je bilo znano, se je tudi Ivana npirala Ludviku XV.

Zakaj pač? — Pač gotovo le radi tega, ker njena ljubezen ni bila nič drugega kot čar kraljeve mogočnosti.

Spomnil se je, da je Ivana v svoji nesreči mislila pred vsem na njega, spomnil se je milega pogleda pri slavnosti v mestni hiši. — Upanje je pognalo novo kal v njegovem srcu.

Gospod Jakob je bil pač velik filozof, ki je dobro poznal tajnosti človeškega srca.

D' Assas je po končani večerji v dobrem razpoloženju želodca zaželel v spalnico.

Služabnik je odprl vrata in vitez je vstopil v prijetno sobo, kjer je prijetno dišalo, — v kaminu je gorel dober ogenj in postelja je bila že pripravljena.

Vitez se je čutil in čutil. — Res se mu je začelo dozdevati, da živi dogodke kake prijetne pravljice.

»Ako bi pa morda gospod vitez zaželel ponoči na sprehod, — že radi kake-

ga boja ali radi kake ljubezni,« — je povzel svoje razkazovanje dobri služabnik.

»Tedadaj?« — je strme vprašal d' Assas.

Sluga je odprl veliko omaro in pokazal:

»Tu sta dve obleki, — po vaši meri, — kateri bodele lahko oblekli, ne da bi se vas spoznalo. — Tu sta i plašča, kakor tudi krinke, — zraven pa še pištole in pa sablje in bodala.«

Opravi sta bili iz najboljših tkanine ali — nevsiljive, temne barve, — primerne za navedene vzroke. — Sablji sta bili izvrstni in pištole pa že nabiti.

»To je skoraj toliko, da bi človek lahko zdržal celo obleganje v potrebi,« je pripomnil d' Assas.

»Ali pa da se ga lahko tudi naredi,« — je malomarno pristavil sluga. — »Nekoč je neki smeli mladenič hotel kar naskočiti celo hišo. — Da, res, — za vse slučaje je preskrbljeno.«

D' Assas se je zdrnil, — z roko si je obrisal potno lice.

Sluga je tiho odšel. — Vitez pa je, ko je opazil, da je sam, začel radovedno pregledovati obleki. — V vsaki je dobil še mošnjo denarja.

»Oh, oh,« — je zmajal z glavo, — »to pa res že vse presega!«

Pogledal je v mošnjo, — zlatniki so bili notri, — sto, — in mal listič.

»Sto zlatnikov, — dvetisoč lir — moja plača od osmih mesecev! In glej — v drugi obleki, — da — ravnotaka mošnja.«

Prečital je listek. — Par besed — priprosto, — podpisane z črko »J.«

»Vzemite brez strahu. — Ta denar je za vaše male troške. — Da bi se vam ne zdelo neprimerno, nismo dejali več v mošnjo. — Ali kadar jedno mošnjo izpraznite, dajte jo služabniku, on ima nalog, da vam jo napolni. — Bodite hrabri, zvesti in potrpežljivi!«

»No, ker je stvar taka, pa sprejem!« — je mrmral polglasno vitez. — »Rado-

veden sem, do kedaj bo trajala ta sanjska slika! Pogumen, hraber, — upam, da sem to! — Tudi zvest sem! — In potrpežljiv? — Ej, dozdeva se mi, da igra gospod Jakob čudno igro. — Kaj pravzaprav hoče? — Vede se do mene kot star prijatelj, — kakor dober popustljiv oče! — Prav res, — pri moji veri, radoveden sem kaj in kako!«

In vlegel se je v mehko posteljo, kmalu je globoko zaspal. — Sladke sanje so ga obkroževale. — Nahajal se je v palači kraljice-vile, — česar se je dotaknil, je postalo zlato, — in Ivana mu je prišla naproti, ga hotela objeti.

Saj je imel le dvajset let, gospod vitez d' Assas, — pa tudi če bi bil morda kakor Salomon, bi se mu pač ne bile čuditi, ako so se njegove sanje počale čudežno istinitostjo, — se naslanjale na isto, — saj to kar je doživel, so bile res lepe sanje, — bajne in tajnstvene.

XXIX.

Paviljon nasproti.

Medtem ko je d' Assas v levem paviljonu doživel urednišev bajke »miza pogrnjena«, — ko je sladko počival in imel svoje lepe sanje, — se je vršil v nasprotnem paviljonu čisto drugačen prizor. — Zdelo se je sicer, da je paviljon prazen in temen, vendar kdor bi dospel notri, bi opazil življenje v istem, kakor bi tudi opazil, da je ravno tako razdeljen, kakor d' Assasovo bivališče, vhod, ter sobe. — Ali te sobe so bile bolj žensko udobno, razkošno opremljene, z umetniškimi kipei, malenkostmi, — pohištvo je bilo nežnejše in preproge bolj debele, — zaves iz lepše svile.

V tem paviljonu je tudi res bivala neka ženska.

Julijeta Becu je bila to, — ona, Kate-ro je du Barry smelo predstavil na slavnosti v mestni hiši kot grofico du Barry.

V salonu sta sedeli dve osebi v razgovoru, ki je moral biti pač jako važen, sodeč po njihovih potezih.

(Dalje prihodnjik.)

Iz življenja in sveta.

Mesto bodočnosti.

Če primerjamo Zedinjene države z Evropo, opazimo takoj, da je v Ameriki napram našim razmeram silno malo poslov. Zato pa ima vsak Američan v svoji službi povprečno 40 konjskih sil, bodisi v pari, petroleju ali elektriki. Za produkcijo elektrike porabi Amerika na leto »krog 800 milijonov ton premoga. Olja se porabi v isti namen še mnogo več in ameriški inženjerji so izračunali, da izgubi Amerika letno nad 80 milijonov konjskih sil v neizrabljeni moči vode. Sen ameriških učenjakov leti tako visoko, da bi hoče podjarmiti poleg drugih prirodnih sil tudi vso silo ameriških vod. Američani pa ne sanjajo mnogo, temveč vsak načrt skušajo takoj izvesti in tako prihajajo že poročila o gradbi velikanskih elektrarn ob vseh mogočih ameriških rekah, ki bodo letno proizvajale ogromno električno silo, s pomočjo katere se bo na stotisoče nerodovitne zemlje pretvorilo v plodna polja. Največja centrala bo nastala blizu danes neznatnega mesta Priest Rapids, ki je na zemljevidu

zabeleženo s komaj vidno pikico. Tam bodo najprej zgradili ogromen jez, ki bo po svoji velikosti in zgradbi presegal doslej največje jeze ob Nilu. — Samo zgradba tega jeza je proračunana na 6 milijonov funtov sterlingov. Nasip bo dve milj dolg in 90 sežnjev visok. Neznatno mestce se bo v kratki dobi spremenilo v velikansko industrijsko centralo, v kateri bo nešteto tovarn brez pri nasnas običajnega dimnika, ker bo vse stroje gonila elektrika. Pri zgradbi teh velikopoteznih podjetij bo že takoj v začetku zaposlenih nad 40 tisoč delavcev. Če bo ta načrt res uspel, bodo Američani prekosili vse dosedanje gredbeno delovanje človeštva ter — same sebe.

Ženitev yorškega vojvode.

V starodavni Westminsteri opatiji v Londonu se je vršila poroka sina angleškega kralja vojvode iz Yorka z ladi Bowes-Lyons. Ženin je bil »kuma« na poroki našega kralja Aleksandra in je vzbujal v Beogradu veliko pozornost.

Angleži so vseskozi demokratičen narod, kljub temu pa zelo celijsko svojo dinastijo. Kralj jim je predstavitelj slavnih tradicij Velike Britanije. Kralj se ne

vmesava v politično življenje, predstavlja pa pred svetom sijaj in veličino države; v njem je takorekoč posebljena narodna preteklost. Življenje na angleškem dvoru je polno starinskega ceremonijeta, ki inozemcem, kateri niso vajeni spoštovati tradicij, izgleda smešno, dočim imajo Angleži — med njimi celo socialistični radikali — posebno spoštovanje do kralja in dvora, kar je tem lažje, ker kralj ne vlada, marveč samo reprezentira. Vsak doogdek na dvoru vzbuja v patriotskih sreh iskrene odmeve in veseli dogodki pomenijo tudi narodno veselje.

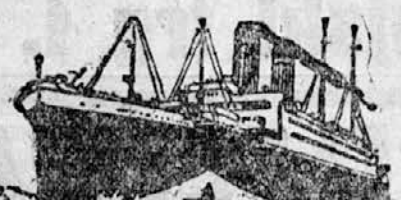
Ni še dolgo, kar se je poročila kraljeva hči. Dne 30. aprila pa se je poročil kraljev sin, vojvoda Yorški. Njegova poroka je bila izredno veličastna. Več kot milijon ljudi se je razvrstilo po ulicah, koder se je pomikal ženitovanjski sprevod. Sprevod je nudi izredno pestro sliko, kakor je mogoče edinole na dvoru velike svetovne države, ki ima svoje dežele v vseh delih sveta. Starodavne uniforme so blestele na solncu, ki se je pokazalo po daljšem dežju, kakor da je tudi ono radovedno na ženitovanje kra-

ljevega sina. V cerkvi so bili ministri, državni podtajniki, diplomatje itd. Minister Asquit in Churchill sta bila oblečena v črno tuniko z zlatimi epoletami in rdečimi in modrimi okrasi, Lloyd George pa se je oblekel v uniformo vindyorskega dvorjanika. Navzoči so bili tudi indijski principi in predstavitelji vseh britanskih kolonij.

Ob 11. uri sta vstopila v cerkev kralj in kraljica. Obredi so se vršili po tradicionalnem ritualu. Po poroki je kralj podelil svoji sinahi naslov princeze.

Mladi par bo bival nekaj časa v svojem gradu na Skotskem, nato pa bo kognito potoval v Francijo in obiskal tudi nekatera druga evropska mesta.

Naša morska obala od 600km je brez obrambe! Snujmo Jadransko Stražo!

Bremen - New York

Direktna zveza s sijajnimi ameriškiimi vladnimi parniki. Nenadkritljivi glede udobnosti, čistoče in prvovrstne hrane. Najhitrejši in najvarnejši parniki.

„George Washington“ „America“ 691
„President Roosevelt“ „President Harding“

Zahtevajte natančnejša pojasnila in plovno listo št. 221.
Ugodna prilika za prevez blaga.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, Palata Beogradske Zadruga. Podruž.: Zadruga Zveza v Ljubljani.

**Zahtevajte
povsod TABOR!**

PALMA

Kaučuk potpe totke in potplate

Prednosti!

Ceneje in znatno trajnije nego od kozol

Varstvo proti vlagi i mrazu!

Mala oznanila.

Kila z gospodarskim poslopjem in malim posestvom v okolici Maribora, 5 minut od žel. postaje, je na prodaj. Vprašati: Studenci, Ciril-Metodova ulica 5. 859 2-1

Pisalni stroj se kupi. Vojašniška ulica št. 6. 868

Proda se dobro Puch-kolo. Vprašati: Gregorčičeva ul. 4, pritičje levo od pol 13. do tritčrt 14. in od četrt 18. do pol 19. 869

V Mlinski ulici se predajo tri stavbe pod zelo ugodnimi pogoji. Pripravna za obrtnike. Povprašati v Mlinski ulici 30. 845 3-2

Proda se dobro Puch-kolo. Vprašati: Gregorčičeva ul. 4, pritičje, levo, od 1/13. — 3/14. in od 1/18. — 1/19. ure. 869

Amaterji! Fotografске potrebščine najboljših znamk vedno v zalogi. Atelje Vlasič, Gosposka ul. 23, I. ndst. 569

Lepla mebl. soba na ulico z električno razsvetljavo in posebnim vhomom se s hrano odda dvem osebam. Tattenbachova ulica 19/III, vrata št. 15. 896

Lokal, lep, svetel z nanovo adaptiranim skladiščem, delavnico, sredini Maribora, splošno za vsak tovarniški obrat. se takoj odda. Ponudbe pod „Lokal“, Sušnik, Slovenska ulica 15, Maribor. 892

Kupimo le po najvišjih cenah celovite in okrogle drva mekka do ca. 750 K za m³. Ponudbe pod „Izvoz“ na upravo. 900

Pisalni stroj se kupi. Vojašniška ulica 6. 868

Planino, trdnice Petrov in kratak glasovir na prodaj. Zidovska ulica 1/I. 860

Dve postelji, dve peresne žičnice, visoka omara in dva stola se takoj prodajo. Subičeva ulica 153, Krčevina. 882

Crna salonska suknja s telovnikom se prodaja. Cena 650 Din. Vpraša se: Krojaški atelje Zoter, Dravska ulica. 860

Ilirija, Jurjevo, Fox, Cipulin, Neosan krema za čevlje

gumijave napetnike, čevlarske potrebščine, vrvarske izdelke, biče, okras za rakve in razne drobnarije priporoča na drobno in na debelo 888

Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska u. 26

Vinotoč Pichler

886 Dunajski jarek št. 175 od danes naprej laški rilček.

Najlepše in najboljše čevlje in nogavice kupite po najnižjih cenah pri Sandale. 868 Anici Traun, Maribor, Grajski trg 1. Dom. čevlji.

ARKO COGNAC MEDICINAL 2175

ZAHVALA.

Za številne izjave sočutja o pridki prebitke izgube naše iskreno ljubljene hčerke

Julke Jelenc

se tem potem vsem hajskrenjšje zahvaljujemo, posebno pa g. kaplanu in součenki pokojnice za v srce segajoče besede ob grobu, kakor tudi pavskega zbora pekov in društvu „Zarja“ za žalostinke. Hvala tudi vsem za poklonjene vence in cvetje.

897

Zalujoči ostali.

Perilo, klobuke

2595 78-48

dežne plašče, čevlje, gamaše, dežnike, palice, ter razno modno in galanterijsko blago v veliki izbiri, najceneje pri **JAKOB LAH**, Maribor, Glavni trg 2

Dražba vina.

Ormoška mestna občina bo prodajala potom jav. ne dražbe približno 100 hl vina lastnega pridelka (mali rizling, silvanec, burgundec, žlahtnina in rulanec) letn. 1922. iz znanih vinogradov Jeruzalem Vinski vrh. Licitacija se bo vršila v nedeljo 13. maja od 13 uri popoldne v občinski pisarni. 849 2-1

Otvoritev vrta Kavarna Rotovž

Opozarjam svoje p. t. goste, na svoj lepi, popolnoma prahu prosti vrt, katerega sem z današnjim dnem otvoril. Razni tu- in inozemski ilustrirani časopisi vedno na razpolago. Vsled lepe lege priporočam svoj vrt tudi kot zajutrkovalnico.

Za obilen obisk se priporoča **Alojz in Alojzija Käfer**

AMERIKANSKI
in angleški
Singer šivalni stroji

Singer igle in nadomesini deli. Lasna mehanična delavnica. Prodaja na obroke.

Singer šivalni stroji Bourne & Co., Newyork. Centrala za kraljevino SHS, Zagreb, Maruličeva 5.

Podružnice: MARIBOR, Šolska ulica šte. 2, Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod na Savi, Subotica, Novi Sad, Ljubljana, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zaječar in Stip. 341

Zastopstva so v vseh večjih mestih.

Kam v nedeljo? Vsi v gostilno ŠVARC (LIKAVEC)
na Pesnici, ker se priredi velika majniška veselica z godbo in plesom. (Plesanje na mlaj). Za dobro kuhinjo in pijačo bo preskrbljeno. Začetek ob 14. uri.

877 Za obilen obisk vabi **Gostilničar Švarc.**

Vse vrste perila za gospode in dame, kakor

srajce, hlače, pyjame, opreme za neveste, otroško perilo, kombinacije itd. izdeluje po najnižjih dnevnih cenah

Liudmila Lackner
MARIBOR, Koroška cesta št. 31.

Medic, Rakovec & Zankl

d. z o. z.
Centrala Ljubljana
Podružnica: Maribor, Gosposka ul. 23
Tovarna kemičnih in rudninskih barv in lakov.

Emajlni laki, pravi firnež. Barve za pode, barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavce (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolin, steklarski in mizarski klij, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„Merakl“-lak za pode. — Linoleum-lak za pode. 471

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Stavbišča
v mestu in okolici išče kreditna stavbna zadruga „Mojmir“ Maribor, Rotovski trg 1. 876

Gostilna „Pri 3 ribnikih“
Danes nedelja ob 15. uri:
salonski koncert
ob vsakem vremenu. 889

Prva slovenska pekarna
Anton Strausgill
clediči v Mariboru

se priporoča cenj. občinstvu za najokusnejši rženi, beli in mešani kruh ter najfinjšje pecivo za čaj in kavo. 2504

12. maja ob 8. uri zvečer pri Gambrinu drugi nastop. Predstava velikanskih moči. **Železni kralj „LIST“**
Predprodaja vstopnic pri Zlati Brišnik, Höfer, trgovina z muzikalijami in Ivo Sušnik, Slovenska ulica šte. 15